

št. 170 (21.407) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

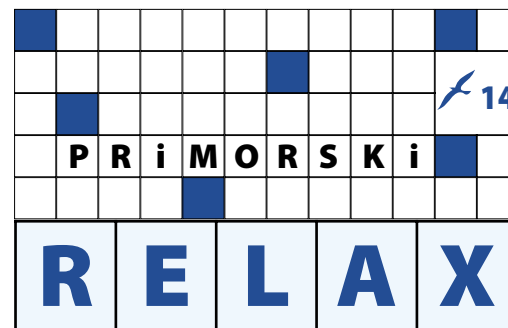
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 24. JULIJA 2015

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Meja spet razdvaja Slovenijo in Hrvaško

ALEKSANDER KOREN

Prisluhi pogovorov vsak dan vzbujajo pozornost italijanskih medijev. Pomislimo samo na najnovejši primer sicilskega guvernerja Rosaria Crocetto, ki se je na sramotilnem stebru znašel zaradi besed, ki jih v zasebnem pogovoru ni izrekel sam, temveč njegov sogovornik na drugi strani telefonske linije!

V Sloveniji so prisluhi manj pogosto medijsko in politično blago, toda pogovor med slovenskim članom arbitražnega sodišča, ki v Haagu odloča o določitvi meje med Slovenijo in Hrvaško na morju in kopnem, in funkcionarko na ministrstvu za zunanje zadeve - pogovore je objavil hrvaški Večernji list, bi lahko že prerasel v nov spor med državama, s katerim, sicer zaenkrat le besedno, že grozi Hrvaška.

Za kaj pravzaprav gre? Sodnik Jernej Sekolc je agentko ministrstva Simono Drenik seznanjal s podrobnostmi iz zaupnih pogovorov s predsednikom sodišča Gilbertom Guaiillamom in z njo načrtoval nadaljnjo slovensko strategijo do sodišča, ki naj bi sodbo izrekel do konca leta. Ker iz objavljenih zapisov izhaja, da naj bi se sodišče nagibalo k odločanju v korist Slovenije, posebno kar zadeva Piranski zaliv, v Sloveniji zdaj ugibajo, da je Slovincema prisluškovala hrvaška obveščevalna služba in zapise poslala mediju s ciljem, da bi izbruhnil škandal in bi tako sosedu dosegla prekinitev zanj neugodnega arbitražnega postopka. Nobenega dvoma ni, poudarjajo v Sloveniji, da se tudi hrvaški član arbitražnega sodnišča v Haag Budimir Vukas »uskaljuje« s svojimi ljudmi v Zagrebu, le da naivna Slovenija posnetkov o tem početju nima. Poleg tega predstavljata sodnika sprtih strani manjšino v petčlanskem sodnem zboru, zato o sporu dejansko ne odločata in ni razloga, da bi arbitražo odpovedali.

A na začetku prihodnjega leta bodo na Hrvaškem parlamentarne volitve. Ob tem, da je hrvaška globoko v »rdečih številkah«, vlada gospodarske krize ne obvladuje, opozicija pa za izhod iz nje nima recepta, utegne biti Piranski zaliv zelo priročna predvolilna tema. Tudi za ceno novega poslabšanja odnosov med sosednjima državama.

Vse to pa ni dobro za stanje duha v tem prostoru, ki je tudi naš.

GORICA - Drugi »maksi« proces zaključen

Azbest, obsojeni na 110 let zapora

GORICA - Na goriškem sodišču se je včeraj zaključil drugi »maksi« proces zaradi smrti, povezanih z vdihovanjem azbesta v tržiški ladjedelnici Italcantieri (danes Fincantieri). Sodnik Nicola Russo je prisodil skupno 110 let in šest mesecev zaporne kazni ter milijon 370 tisoč evrov odškodnin. S tem je potrdil odgovornost šestnajstih nekdanjih vodilnih mož ladjedelniške družbe. Russo je v bistvu podvojil tezo sodbe, ki jo je oktobra lani izrekel sodnik Matteo Trotta; ta je v prvem »maksu« procesu s skupno 55 leti zapora kaznoval trinajst mož Italcantierija.

V združenju izpostavljenih azbestu so s sodbo zadovoljni, »ker podvaja kazni in priznava dostojanstvo teh, ki so bili ob življenje zaradi opravljanja svojega dela«.

Tretji proces zaradi smrti izpostavljenih azbestu se bo v Gorici začel oktobra pred novim sodnikom.

Na 10. strani

DEŽELNI SVET Združitev slovenskih glasbenih šol

TRST - Najkasneje do 31. julija 2017 bo prišlo do združitve glasbenih šol Glasbene matice in Centra Emil Komel, ki bo v ta namen dobil od Dežele (sicer državni denar iz zaščitnega zakona) enkratni prispevek 150 tisoč evrov. Tako je sinoči sklenil deželni svet v sklopu t.i. polletnega proračunskega zakona (rebalansa), ki 600 tisoč evrov namenja Primorskemu dnevniku in 150 tisoč evrov tedniku Novi Matajur.

Na 3. strani

OPČINE - Avgusta Jubilejna 50. Draga

TRST - Študijski dnevi Draga bodo zadnji avgustovski konec tedna doživeli jubilejno 50. izdajo. Draga je v polstoletni zgodovini iz prostora kritičnega ocenjevanja pred mejo postala stičišče svobodnega razmišljanja o Slovencih doma in po svetu. Tudi letos se bodo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah rojevale nove zamisli, ki jih bodo podali tudi mladi prijatelji. Prireditelj dogodka, Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, napoveduje predavanja o aktualnih temah in predstavitev novih knjig.

Na 5. strani

Morda bomo zadihali

Letošnji julij si bomo v naši daljni in bližnji okolici zapomnili po zelo visokih temperaturah. V Italiji kar 20 dni zapored ni najvišja temperatura zdrknila pod mejo 30 stopinj, so ugotovili metereologi centra Epson Meteo. Najvišjo temperaturo so namerili v Vidmu - kar 39 stopinj. Od danes dalje naj bi začelo biti nekoliko boljše, a sončnim dnem bo sledilo tudi bolj nestanovitno vreme.

MILJE - Našli truplo ženske, ki je bila mrtva najmanj sedem let

Srhljivo odkritje

V Miljah so v zapuščeni stanovanjski hiši v središčni Ul. Dante odkrili okostenelo truplo ženske, ki naj bi bila mrtva že več let, domnevno je umrla med letoma 2006 in 2008.

Devetinšestdesetletna Maria Grazia Sasso je bila samotarka, ki se je izogibala družbe ljudi. Njeno truplo so v sredo popoldne našli policisti in gasilci. Poklical jih je sodni izvršitelj, ki je hotel lastniku izročiti odredbo o prisilni izselitvi. Ni mu uspelo stopiti v hišo, zato so se kmalu zatem pojavili policisti in gasilci, ki so vdrli v stanovanje in razkrili tragedijo samote in razrahljanih družinskih vezi.

Na 5. strani

KRAS - Teran Ga bomo pri nas še lahko tržili?

TRST - V Bruslju se tačas bi je »bitka« za teran ali bolj pravilno za pravico do uporabe tega imena: Slovenija je kot znano to poimenovanje že zaščitila, vino z imenom teran pa bi rada prodajala tudi Hrvaška. Slovenija baje vztraja pri tem, da lahko teran prideluje samo ona. Kaj pa slovenski vinarji, ki ga proizvajajo in tržijo na tržaškem Krasu?

Na 4. strani

Pokol v Brescii in šola pri sv. Ivanu

Na 2. strani

Barkovlje: moški zavrača obtožbe

Na 4. strani

Na Mittelfestu o potrati vode in hrane

Na 8. strani

Slovenija na plakatih iz 20. stoletja

Na 9. strani

NASA odkrila »novo« Zemljo

Na 16. strani

SLOVENIJA-HRVAŠKA - Arbitraža o meji

Odstopil slovenski sodnik V Zagrebu stopnjujejo pritisk

V Sloveniji so odzivi previdni, na Hrvaškem razmišljajo o odstopu od arbitraže

LJUBLJANA - Potem ko je hrvaški časniki v sredo objavil zvočne posnetke pogovorov med slovenskim članom arbitražnega sodišča Jernejem Sekolcem in slovensko agentko, sicer predstavnic MZZ, Simono Drenik, sta oba včeraj že odstopila. Premier Miro Cerar je že zjutraj dejal, da so bili razgovori Sekolca in Drenikove neprimerni, zato bosta morala prevzeti odgovornost.

S Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu so popoldne sporočili, da je v skladu z arbitražnim sporazumom zdaj na potezi Slovenija, da v roku 15 dni imenuje novega člana sodišča. Če tega ne bo storila, bo člana imenoval predsednik arbitražnega sodišča. Potem ko bo znova v polni sestavi, namerava sodišče brez odlašanja znova začeti z odločanjem v arbitražnem postopku, so še sporočili s Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu.

Sicer pa so se tako v Sloveniji kot na Hrvaškem vrstili odzivi na zadevo, ki jo je v sredo razkril časniki Večernji list. Medtem ko slovenski predstavniki menijo, da ni razloga, da bi arbitražno sodišče prenehalo z delom, se na Hrvaškem vrstijo napovedi o možnosti odstopa od arbitražnega sporazuma.

Premier Cerar pričakuje, da bo po obstoječih pravilih, tako mednarodnih kot po arbitražni pogodbi, arbitražno sodišče delalo naprej in zaključilo svoje delo s sodbom, ki bo obvezujoča za obe strani. Tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je leta 2009 s tedanjo hrvaško premierko Jadranko Kosor podpisal arbitražni sporazum, je dejal, da si želi, da bi sodišče delo končalo in bi Slovenija in Hrvaška uredili problem, ki je 18 let po nepotrebnem zastrupljali odnose med njima.

Da je arbitražni sporazum veljaven, je prepričan tudi nekdanji predsednik republike, sicer mednarodni pravnik, Danilo Türk.

Slovenske politične stranke so se odzvale precej umirjeno. Predsednik SD Dejan Židan zadeve ni želel komentirati, da ne bi s tem kakorkoli ogrozil arbitražnega postopka, poslanec NSi Matej Tonin pa je prepričan, da je enako kot to, za kar se obtožuje slovensko stran, počela hrvaška.

Prepričan je tudi, da je trenutno kakršnokoli medsebojno obtoževanje in javno razčiščevanje le v korist Hrvaške.

Predsednik SDS Janez Janša je prek Twitterja izrazil prepričanje, da morajo, če se res nakazuje dobra rešitev za Slovenijo, v ospredje stopiti napor, da se jo ohrani in zavaruje. Predsednica ZaAB Alenka Bratušek pa je dejala, da je iz izjav zunanjega ministra Karla Erjavca razbrati, da je bil o vsem obveščen tudi sam, zato bi moral prevzeti odgovornost, če bo afera imela bolj daljnosežne posledice.

Medtem se na Hrvaškem razburjenje ni pognilo. Predsednica Kolinda Grabar-Kitarović je med obiskom v Izraelu ocenila, da vse, kar se je zgodilo, postavlja pod vprašaj objektivnost celotnega postopka.

Zunanja ministrica Vesna Pusić je dejala, da v Zagrebu potekajo posvetovanja hrvaške diplomacije in hrvaških pravnikov tudi o možnosti, da bi Hrvaška odstopila od arbitražnega sporazuma. K temu hrvaško vlado poziva tudi največja opozicijska stranka HDZ, medtem ko so nekatere druge opozicijske stranke zahtevale izredno sejo parlamenta.

Da Hrvaška od mednarodne pogodbe lahko odstopi, a je to malo verjetno in tudi ni enostavno, je prepričan profesor mednarodnega prava z mariborske Pravne fakultete Silvo Devetak.

Piranski zaliv

Tragedija pred libijsko obalo

RIM - Več desetih migrantov je po pričevanju preživelih, ki se jim je uspelo izkrcati na Siciliji, je v sredo dopoldan umrlo v brodolomu ladje pred libijsko obalo. Iz Libije se je na tvegano pot po morju s tremi različnimi gumenjaki podalo več stotin ljudi. Eden od gumenjakov je kmalu začel puščati, zaradi tega pa naj bi utonilo okrog 40 od 120 potnikov, kolikor jih je bilo na krovu. Preostale migrante, teh je 283, je v morju rešila nemška vojaška ladja Holstein.

Ciprasa podprl tudi Varufakis

ATENE - Grški parlament je včeraj v zgodnjih jutranjih urah potrdil nov zakonodajni sveženj reform, ki so pogoj za nadaljnjo mednarodno finančno pomoč državi. Reforme je podprlo 230 poslancev, proti jih je bilo 63, pet se jih je vzdržalo, dva pa sta bila odsotna. Gre za drugi paket zahtevanih ukrepov, potem ko so prvega grški poslanci potrdili prejšnji teden. Drugi paket med drugim v grški pravni red vnaša evropska pravila o reševanju bank, ki so bila sprejeta leta 2013, ko so se v težavah znašale ciprske banke.

Cipras je pred glasovanjem povedal, da je ponosen na svoj boj za zaščito ključnih interesov Grčije, kot je obljuba o prestrukturiranju dolga. Poudaril je tudi, da je normalizacija finančnega sistema prioriteta vključno z zaščito državljanov z nizkimi dohodki. Premislil si je nekdanji finančni minister Janis Varufakis, ki je tokrat glasoval za reforme.

Spet atentat v Nigeriji

ABUJA - Na avtobusnih postajah v nigerijskem mestu Gombe na severovzhodu države sta odjeknili eksploziji, ki sta po navedbah tamkajšnjega Rdečega križa zahtevali najmanj 30 smrtnih žrtev, 105 ljudi je bilo ranjenih. Za eksploziji še nihče ni prevzel odgovornosti, domnevajo pa, da za napadom stoji islamska teroristična skupina Boko Haram.

POKAL NA TRGU DELLA LOGGIA - Obsodba neofašista Maggija in sodelavca obveščevalnih služb Tramonteja

Zgodovinska resnica zdaj tudi sodna

Italijo so ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let okrvavili neofašisti ob tihi podpori dela obveščevalcev in zveze NATO

Morda je pretirano, če jo označimo kot zgodovinsko, nedvomno pa je obsodba, ki jo je v sredo izrekel sodni senat milanskega prizivnega porotnega sodišča, zelo važna in je pomemben zasok v dosednji italijanski praksi. 41 let po podlem morilskem bombnem napadu na Trgu della Loggia v Brescii (Eksplozija eksplozivnega telesa je 28. maja 1974 na osrednjem mestnem trgu med sindikalnim zborovanjem ubila 8 udeležencev demonstracije, 102 pa ranila) je sodni senat obsodil na dosmrtno kazen dva storilca: nekdanjega voditelja neofašistične prevratniške organizacije Ordine nuovo v treh Benečijah Carla Mario Maggija in pripadnika organizacije, sicer pa tudi sodelavca obveščevalne službe SID Maurizia Tramonteja, ki je bil med pripadniki obveščevalne službe poznan kot »vir Tritone«. Milanski sodni senat je tako postavil na glavo oprostilno sodbom, ki jo je pred nekaj leti izrekel sodni senat prizivnega porotnega sodišča v Brescii in ki jo je kasacijsko sodišče razveljavilo v delu, ki je zadeval Maggija in Tramonteja, medtem ko je potrdilo oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov za Delfa Zorzija, enega od voditeljev Ordine nuovo, ki živi na japonskem z imenom Roi Hagen, generala karabinjerjev Francesca Del-

fina in ustanovitelja Ordine nuovo Pina Rautija.

Milanski sodni senat (obravnavo so zaupali Milanu, ker je v Brescii ena sama sekcija porotnega prizivnega sodišča in bi zato morali zopet soditi obtožencema sodniki, ki so ju oprostili) je menil, da so dokazi, ki jih je zbralo tožilstvo, dovolj trdni in da je bil zdravnik Carlo Maria Maggi dejansko režiser podlega terorističnega napada na Trgu della Loggia, Tramonte pa je sodeloval v pri organizaciji napada in ni mignil niti s prstom, da bi ga preprečil, kljub temu, da je bil plačan informator obveščevalne službe.

Kdor se je doslej ukvarjal s terorističnimi napadi, ki so v koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let okrvavili Italijo in zahtevali na desetine človeških življenj, je moral vselej ugotoviti, da domnevnih storilci niso bili kaznovani. Slika, kot je večkrat dejal pokojni milanski sodnik in nato poslanec Gerardo D'Ambrosio, ki je raziskoval pokol v Kmečki banki na Trgu Fontana (12. december 1969), je bila sicer jasna:

bombne napade so materialno izvršili pripadniki neofašističnih organizacij s tiho podporo dela italijanskih obveščevalnih služb in z vednostjo poveljstva obrambne po-

Na Trgu della Loggia v Brescii je leta 1974 v atentatu umrlo osem ljudi

ANSA

vezave NATO v Italiji. Tem nespornim, politično zgodovinskim dejstvu, pa je mogoče od minule dodati tudi sodno resnico, ki izpostavlja odgovornost vidnega voditelja neofašistične organizacije Ordine nuovo Carla Marie Maggija (Po napadu v Brescii je dejal, da tisti atentat ne sme ostati »osamljen dogodek«), in tudi sodelavca obveščevalnih služb Tramonteja, kar nakazuje tudi na milo rečeno dvomno vlogo italijanskih obveščevalnih služb v tistem obdobju.

Skupni imenovalec vseh preiskav o bombnih terorističnih napadih ob koncu šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, je dejstvo, da pripadniki dela obveščevalnih služb

sploh niso sodelovali s sodniki, so jih načrtno ovirali in jih skušali speljati na stranski tir. Sredina razsodba pa kaže drugačno resnico in potrjuje ugotovitev, da je strategija napetosti in terorja imela neofašistični pečat, iz zakulisja pa so mlade fašistične »težake nasilja« usmerjali in ščitili nekateri pripadniki obveščevalnih služb, ki so bili povezani s poveljstvom zveze NATO. Razloge, zaradi katerih so izrekli obsodbo na dosmrtno ječo, bodo sodniki podrobno oblažložili v svoji utemeljitvi in vse kaže, da bo šlo za zanimivo branje.

Ob koncu velja tudi opozoriti, da je isti krog prevratnikov Ordine nuovo treh Benečij, ki ga je vodil Maggi, zasnoval tudi napad na slo-

vensko osnovno šolo pri sv.Ivanu v trstu v noči na 4. oktober 1969. Pripadniki omenjene skupine so na okno šole postavili tempirano eksplozivno telo (šest palic gelignita v vojaškem kovinskem zaboju), ki ni eksplodiralo zaradi okvare na sistemu za tempiranje. Podobno eksplozivno telo so nekaj ur prej položili k obmejnemu kamnu med obema Goricama. Tudi v tem primeru je sistem za tempiranje odpovedal. Eksplozivni naboj so mesec dni potem po naključju odkrili delavci, ki so na italijanski strani mejnega pasu odrezali nekaj dreves. Pirotehniki so ocenili, da bi bila odstranitev eksplozivnega telesa prenevarna in so ga zato razstrelili na mestu. Eksplozivni val je bil tako močan, da je poškodoval na slovenski in italijanski strani stekla oken v razdalji 100 metrov, hudo poškovanja sta bila tudi mejni zid in žična ograja.

Napada v Trstu in Gorici nista bila osamljena. Rezultati ekspertiz na ostankih bomb, ki so eksplodirale od poleti leta 1969 do atentatov v Kmečki banki in istočasnih napadov v nekaterih rimskih podvozih, pa tudi pričevanja mnogih skesancev kažejo, da sta bila napada v Trstu in Gorici del istega prevratniškega načrta (baje naj bi razmišljali tudi o možnosti bomnega napada na kostnico v Redipuglii) odgovornost za napade pa naj bi zvrnili na pleča levice in v naši deželi tudi na pleča Slovencev.

Vojmir Tavčar

**Isti krog ljudi
je zasnoval
tudi atentat
na slovensko
osnovno šolo
pri sv. Ivanu**

SLOVENSKA MANJŠINA - Sklep deželnega sveta

Do julija 2017 združitev Glasbene matice in Centra Emil Komel

TRST - Najkasneje do 31. julija 2017 bo prišlo do združitve glasbenih šol Glasbene matice in Centra Emil Komel, ki bo v ta namen dobil od Dežele (sicer državni denar iz zaščitnega zakona) enkratni prispevek 150 tisoč evrov. Tako je sinoči sklenil deželni svet v sklopu t.i. poletnega proračunskega zakona (rebalansa), ki 600 tisoč evrov namenja Primorskemu dnevniku in 150 tisoč evrov tedniku Novi Matajur. Tudi v tem primeru gre sicer za državna finančna sredstva (prerazporeditev razpoložljivega denarja iz zaščitnega zakona), s katerimi bosta časnika kos hudim težavam, ki jima povzročajo nižji državni prispevki in velike zamude pri njihovem izplačevanju.

Odbornik Gianni Torrenti je sprva želel pospešiti združitev Glasbene Matice in Centra Komel, po srečanju z vodstvom goriške glasbene ustanove in Sveta slovenskih organizacij je pristal na datum 31.7. 2017. To »časovnico« je formalno predlagal

Igor Gabrovec, ki je sicer obžaloval, da je Dežela postavila takšen pogoj Centru Komel. Predstavnik Slovenske skupnosti se je glede namembnosti 900 tisoč evrov trem slovenskim ustanovam sicer vzdržal. To je utemeljil z dejstvom, da je uslužbenec Novega Matajurja (čeprav na čakanju) in obenem član zadruge našega dnevnika.

Odbornik Torrenti je pojasnil, da so izredni prispevki v vrednosti 900 tisoč evrov sad dogovarjanja in dogovora v posvetovalni komisiji za slovensko manjšino, utemeljitev izrednega prispevka za Center Komel pa je - kot rečeno - prepustil Gabrovcu. Podpredsednik deželnega sveta je dejal, da je Komel zaradi nepriljubljenosti proračunskih težav zadovoljen z izrednim finančnim prispevkom, manj zadovoljen pa je s pogojevanji (združitev z Glasbeno Matico). Izpostavil je zamujeno priložnost slovenske sekcije tržaškega glasbenega konservatorija Tartini (neuresničevanje zaščitnega zakona in

Deželni svet se je do poznih večernih ur ukvarjal s proračunskimi vprašanji

neizkoriščanje denarja, ki je bil na razpolago v ta namen) ter tudi različni zgodovini Glasbene matice in Centra Komel. Združitev glasbenih šol ne sme izpasti kot prisilna poroka in tudi ne kot napad na avtonomijo Centra Komel, ampak kot premišljena in dogovorjena rešitev, je v deželnem svetu sinoči dejal Gabrovec.

S.T.

POLITIKA - Volilna okrožja

Zmeda v deželni Demokratski stranki NCD za zajamčeno izvolitev Slovencev

VIDEM - Napoved deželne tajnice Antonelle Grim, da v Rimu ne bo prišlo do velikih sprememb pri načrtovanju dveh volilnih poslanskih okrožij v FJK, ni umirila odnosov v deželni Demokratski stranki. Številni vidni strankini predstavniki iz Vidma in Pordenona namreč vztrajajo pri oceni, da tako načrtani okrožji močno škodujeta Furlaniji v korist tržaškega in goriškega območja.

Poslanka Gianna Malisani (notranja levica) je včeraj znova zahtevala poseg predsednice Dežele Debore Serracchiani, ki po njenem mnenju lahko edina v Rimu doseže spremembe in torej vključitev vsaj še nekaterih občin videmske pokrajine v zahodno volilno okrožje. Po mnenju senatorja Carla Pegorerja, tudi pripadnika leve v DS, je volilni zakon (t.z. italicum) itak popolnoma zgrešen. Drugačnega mnenja je senator Lodovico Sonogo, ki se boji, da bi spremembe, ki jih predlagajo furlanski somišljeniki, še dodatno zapletle (in zaostre) celotno zadevo.

Oglasila se je tudi stranka NCD (Nuovo centro destra) notranjega ministra Angelina Alfana. Njen deželni svetnik Alessandro Colautti predlaga Renzijevi vladi, naj v FJK naredi izjemo in naj dejansko zariše volilni okrožji za Furlanijo in ter za Trst in Gorico v zameno za zajamčeno izvolitev poslanca slovenske narodnosti. Colautti ne pojasnjuje kako si zamišlja ta volilni mehanizem za Slovence.

Alessandro Colautti (NCD)

BOVEC - Z denarjem ministrstva Žičnica na Kaninu že v prihodnji sezoni? 5,71 milijona evrov za projekt sanacije

LJUBLJANA - Slovenska vlada se je seznanila z namero ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, da Občini Bovec dodeli 5,71 milijona evrov razvojne spodbude za projekt sanacije žičniških naprav na smučišču Kanin. Ministrstvo je v začetku leta napovedalo, da bo oživitvev smučišča na Kaninu podprlo v primeru, da bo občina pridobila žičniško infrastrukturo.

Občina je po brezplačnih prenosih v začetku aprila postala lastnica kabinske žičnice na Kanin, v začetku julija pa še žičniških naprav na Kaninu. Občina je sicer pokrila stroške v stečaju ATC Kanin, povezane z žičnicami, v višini 170.000 evrov.

V občini so napovedali, da bodo s sredstvi gospodarskega ministrstva obnovili žičniško infrastrukturo in jo poskušala pripraviti na prihajajočo smučarsko sezono. V primeru prejema sredstev bo šla občina tudi v rebalans proračuna. Prav o tem he sinoči na izredni seji razpravljali bovske občinski svet.

Molotovki v Novigradu

ZAGREB - Hrvatska policija išče neznanega napadalca, ki je v noči na torek pred hišo 60-letnega slovenskega državljanja v kraju Dajla pri Novigradu odvrnil dve steklenici z vnetljivo tekočino. V dveh manjših požarih nihče ni bil ranjen, škoda pa je ocenjena na več sto evrov. Napadalec je molotovki odvrnil, ko so stanovanjci spali. Povzročil je dva požara, ki sta požarila hišo. Okoliščine napada še preiskujejo.

PORABJE - Slovesno odprtje Slovenska vzorčna kmetija center za Slovence v Porabju

GORNJI SENIK/LJUBLJANA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc in minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan sta v Gornjem Seniku v Porabju odprla slovensko vzorčno kmetijo. Gre za skupen projekt urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu in ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Kot sta poudarila oba ministra, je vzorčna kmetija izrednega pomena za slovensko narodno skupnost na Madžarskem, saj predstavlja osrednji center, namenjen druženju, izobraževanju in vzpodbujanju kmetijskih dejavnosti v Porabju na Madžarskem.

Žmavc je še dejal, da urad svojo aktivnost pri ohranjanju in razvoju slovenske narodnostne identitete zunaj meja Slovenije razume tudi kot prispevek h krepitvi slovenskega gospodarstva. Posebna pozornost je tako namenjena gospodarskemu povezovanju med matično in slovensko skupnostjo na drugi strani meje.

Pri Slovenski vzorčni kmetiji gre prav za to. Njen namen je krepitev kmetijstva v povezavi s turizmom, panoge, ki je že od nekdaj prisotna na tem območju in obenem pomeni njegovo nadaljnjo perspektivo, je ocenil Žmavc. Izrazil je tudi prepričanje, da bo kmetijska pripomogla k še večji turistični prepoznavnosti regije navzven, s tem pa tudi h krepitvi skupnosti, ki živi na tem območju, torej h krepitvi slovenstva v Porabju.

Slovenska vzorčna kmetija je eden od štirih projektov v zamejstvu, ki jih je oziroma jih bo slovenska vlada letos zaključila. Poleg nje so to še Tržaško knjižno središče v Trstu, Slovenska glasbena šola v Celovcu in Slovenski dom Kulturno prosvetnega društva Bazovica na Reki.

POSL. BLAŽINA Priporočilo za slovenščino v javni upravi

RIM - Ob nedavni odobritvi dokaj obsežne reforme javne uprave so v poslanski zbornici sprejeli priporočilo poslanke Tamare Blažina glede spoštovanja 8. člena zaščitnega zakona za slovensko manjšino (raba slovenskega jezika v javni upravi). S to reformo se bo med drugim udeležila polna digitalizacija številnih uradov in služb italijanske javne uprave in s tem vedno bolj obsežno njihovo sporočanje ter splošno komuniciranje preko spleta.

V tem smislu je poslanka Blažina zahtevala od vlade in pristojnih ministrstev, naj v vseh postopkih udeležanja prvega člena reforme upoštevajo norme zaščitnega zakona. Specifično, kot rečeno, osmega člena, ki jamči pravico do uporabe slovenskega jezika v odnosu do javne uprave in sodne oblasti.

Zakonski člen omenja tudi podjetja, ki na osnovi koncesij opravljajo storitve javne koristi in imajo sedež na območju, kjer živi slovenska narodna skupnost ter so pristojna za območja (32 občin FJK), kjer se izvaja zakon 38 iz leta 2001. Poslanska zbornica je predlagano priporočilo slovenske poslanke Demokratske stranke sprejela z večino glasov.

KOPER

Proti plačilu tudi makadamsko parkirišče za tržnico

Od včeraj naprej velja plačilo parkirnine tudi za parkiranje na makadamskem parkirišču za koprsko tržnico. Prebivalci Mestne občine lahko za 10 evrov kupijo poseben abonma, sicer pa stane parkiranje na tem parkirišču 1 evro na dan. Na makadamskem parkirišču lahko parkirajo tudi imetniki tako imenovanega splošnega abonmaja, ki ga lahko prebivalci Mestne občine Koper kupijo za 20, v primeru sklenitve letne pogodbe pa za 15 evrov na mesec. Druge uporabnike tako imenovanih modrih kon splošni abonma odslej stane 30 evrov (do zdaj 25 evrov).

ŠOLSKI SINDIKAT O odloku za slovenske šole v Italiji

Predstavniki Sindikata slovenske šole Joško Princič, Sonja Klanjšček in Vesna Danieli smo se v ponedeljek, 20. t.m., srečali z ravnateljem deželnega urada za slovenske šole dr. Igorjem Giacominiem. Na srečanju smo se pogovorili o vsebinah predloga, ki ga bo omenjeni urad skupaj s senatorko Tamaro Blažina posredoval italijanski vladi, da izda ministrski odlok, ki ga predvideva komaj izglasovani zakon št. 107/2015 o šolski reformi. Člen št. 194 omenjenega zakona namreč obvezuje vladu, da v teku šestdesetih dni izda poseben odlok, ki bo prilagodil zakon potrebam in specifičnosti slovenskim učnim jezikom in dvojezične šole v Furlaniji - Juljski krajini, piše v tiskovnem sporočilu sindikata.

Ravnatelju slovenskega urada smo podali stališče Sindikata, ki poudarja, da bi moral odlok upoštevati posebnosti naših šol tako pri usposabljanju kot namrečanju učnega, neučnega, vodstvenega in nadzornega šolskega osebja. Nujno je tudi, da se dokončno definira seznam osebja slovenskih šol in dvojezične šole (seznam avtonomije), ki naj bo določen glede na dejanske potrebe naših šol, kot je to že omenjeno v samem zakonu. Sindikat slovenske šole poudarja, da poslušajo tajništva n.p.r. tako v slovenskem kot tudi v italijanskem jeziku, kar predpostavlja, da je za to delo potrebna dodatna delovna sila. Podčrtana je bila potreba po zagotavljanju zadostnega števila neučnega osebja, tako na ravni administracije kot na ravni šolskih sodelavcev, saj je mreža slovenskih šol razvejana in kritje šolskega urnika je možno le ob prisotnosti za to poverjenega osebja.

Na srečanju z vodjo urada za slovenske šole smo obravnavali tudi problematiko pridobivanja in priznanja univerzitetnih diplom za poučevanje tako v Italiji kot v Sloveniji. Sindikat slovenske šole je tudi mnenja, da mora biti slovenskemu deželnemu šolskemu uradu zajamčena višja stopnja administrativne in odločitvene avtonomije.

Ravnatelju smo tudi izpostavili probleme, ki izhajajo iz "časne ukinitve" nameščanja osebja na šolskih skrbništvih na podlagi zakona št. 932 iz leta 1973. Po skorajšnjem letu dni še vedno čakamo na odločitev pristojnih organov. Izkazalo se je, kot je bilo lahko predvidljivo, da osebje nameščeno na osnovi zaščitnega zakona dejansko, bodisi številčno kot tudi glede na izključno upravni profil nameščenega kadra, ne zadostuje za opravljanje vseh pristojnosti urada. Sindikat slovenske šole je mnenja, da bi moral biti kader deželnega urada za slovenske šole okrepjen, saj noben zakonški normativ ne ukinja zakona št. 932 in je zaradi tega slovenska manjšina deležna nižje stopnje zaščite, kar je v nasprotju z določili zaščitnega zakona.

Sindikat slovenske šole poziva na tem mestu ostale slovenske politične predstavnike in predstavnike krovnih organizacij, da podprejo prizadevanja senatorko Tamare Blažina, da bo z novo zakonodajo naši slovenski šoli omogočeno čimboljše delovanje, se zaključuje sporočilo sindikata.

Sindikat slovenske šole

VINOGRADNIŠTVO - Tržaški vinarji o slovensko-hrvaškem sporu glede zaščite terana

Posredne žrtve »vojne za teran« ali le vihar v kozarcu ... vina?

Postavlja se vprašanje, ali bodo kraški vinarji v Italiji lahko uporabljali ime teran

Slovenija in Hrvaška se v Bruslju pogajata glede naziva vina teran, ki ga je Slovenija za svoje kraške pridelovalce zaščitila, še preden je Hrvaška vstopila v Evropsko unijo. Z nacionalno zakonodajo je Slovenija to označbo zaščitila že davno od tega, z vstopom v Evropsko unijo leta 2004 pa je zaščita postala del pravnega reda EU, je v teh dneh pojasnilo slovensko kmetijsko ministrstvo. Hrvatje pa se zdaj pogovarjajo in lobirajo, da jim ne bi bilo treba pod skupno evropsko streho preimenovali svojega terana. V evropskih institucijah imajo menda tudi mnogo zaveznikov. Daljši članek o slovensko-hrvaški »bitki za teran« smo objavili v včerajšnji izdaji dnevnika.

Bruselska pogajanja so menda vse prej kot enostavna, zato je slovenska vlada ministru za kmetijstvo Dejanu Židanu zaščitila, »naj vztraja pri zaščiti terana brez kakršnekoli izjeme glede uporabe zaščitnega imena za druge pridelovalce vina«. To stališče, ki je sad trde konfrontacije med Slovenci in Hrvati, je zbudilo nekatere slovenske vinarje, ki živijo v Italiji. Oni bi namreč v skladu z omenjenim načelnim stališčem spadali med »druge pridelovalce«, kar nikakor ni postranska zadeva. Na straneh Primorskega dnevnika se je s pismom pred dnevi oglasil praproovski vinar Danilo Lupinc, ki je v 70. letih med prvimi stekleničil teran, nato pa bil z Antonom Bole-

italijanski strani meje so vinarji zaščitili to vino brez besede »grganja«, da ga ne bi pomešali z vinom garganega iz okolice Verone, potem pa so na slovenski strani isto vino registrirali kot vitovska grganja.

Da Lupinčeve skrbi niso povsem iz trte izviste, potrjuje mladi predsednik Društva vinogradnikov Kras Matej Škerlj, ki sicer zaupa vinarjem iz Slove-

MATEJ ŠKERLJ

ARHIV

nije, s katerimi so odnosi po njegovih besedah dobri: »Res je, da smo za njihove pobude izvedeli pozno, vsekakor pa so nam že pred časom obljubili, da bo naziv teran v vsakem primeru zaobjemal tudi nas.« Pisnih dogovorov oz. uradnih dokumentov glede tega ni, »vendar upam, da bodo kolegi korektni in da bodo spoštovali dano besedo. Mi bomo vsekakor spremljali zadevo in v skrajnem primeru bi se lahko zaščitili po pravni poti. Ponavljam pa in sem prepričan, da to sploh ne bo potrebno.« Škerlj meni, da bi bila združitev obeh pravilnikov (v Sloveniji in Italiji) koristna, ker bi tako še bolje zaščitili teran. Priznava pa, da vlada na tem področju precejšnja zmešnjava. Oznaka DOC je po njegovem mnenju v vinskem sektorju izgubila določen ugled, kakovostna raven je padla: »Danes je prelahko natisniti na nalepko kratko DOC. Vse to temelji na pravilnikih, ki jih sestavijo sami proizvajalci, med katerimi so pogosto taki, ki prodajajo ogromne količine vina. DOC danes ni sinonim za kakovost. Potreben bi bil višji neodvisni organ, ki bi jamčil za kakovost vin.«

Deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec pa meni, da slovensko-hrvaška »vojna za teran« ne bi smela vplivati na

EDI BUKAVEC

ARHIV

zamejske proizvajalce. Po njegovih podatkih se s stekleničenjem terana na tej strani Krasa ukvarja kakih 25 vinarjev, skoraj vsi so v tržaški pokrajini, nekaj pa jih je tudi na Goriškem. »V Italiji so oznako DOC Teran registrirali veliko prej kot v Sloveniji, naša je stara že več kot trideset let, čeprav je teran iz Slovenije postal evropska znamka. Hrvatje niso bili zaščiteni in zdaj so se oglašili malce pozno,« meni Bukavec. Sam ne vidi nevarnosti, da bi slovenska znamka ogrozila slovenske vinarje v Italiji, »ker so državne oznake DOC samodejno postale evropske zaščitne znamke«. Po njegovem mnenju gre tu torej za neke vrste

»vihar v kozarcu vina«.

Kako je pa s pobudo za čezmejno zaščito znamke teran, v zvezi s katero so bile opravljene študije s primerjanjem obeh zakonodaj? Škerlj pravi, da se Društvo vinogradnikov zavzema za to, Bukavec pa priznava, da je trenutno vse ustavljeno. »V tem občutljivem trenutku, ko se Slovenija in Hrvaška pogajata in prepirata za teran, je morda bolje, da

ne dolivamo olja na ogenj.« Počakali bodo na razplet, res pa je tudi, da se s čezmejno znamko ne strinjajo vsi, v Sloveniji ji marsikdo odkrito nasprotuje. Vprašanje je, ali bi to recimo pomenilo, da bi bile vse etikete dvojezične, kakor se že danes dogaja marsikje na Tržaškem in Goriškem: v Sežani in okolici to možnost odklanjajo.

Aljoša Fonda

BARKOVLJE - Aretiranec, ki naj bi v morju otipaval deklico

Moški zavrača obtožbe

27-letni afganistanski državljani zanimal, da bi kogarkoli nadlegoval - Ker nima bivališča, ostaja v zaporu

Tržaško javnost je presunila novica, da so karabinjerji v terek zvečer aretirali mlajšega moškega, ki je osumljen spolnega nadlegovanja trinajstletnega dekleta. Vest je še toliko bolj neprijetna, ker naj bi do otipavanja prišlo v barkovljanskem morju, kjer se je deklica brezskrbno kopala z dvema vrstnikoma. Osumljenec pa naj bi v družbi mlajšega pajdaša tudi odvrnil proti njim nekaj kamnov. Moški, ki je star sedemindvajset let, je afganistanski državljani brez dovoljenja za bivanje v Italiji, kar so nekateri izkoristili za gonjo proti tujcem.

27-letnika je včeraj zaslišal sodnik za predhodne preiskave. Na sodišču je

zanimal, da bi kogarkoli nadlegoval in (v narečju paštun) pojasnil svojo verzijo torkovega dogajanja. Dejal je, da je plaval v morju med številnimi kopalci, se nato posušil, oblekel in šel do avtobusne postaje, da bi se odpeljal v mesto. Tu pa so ga presenetili karabinjerji in aretirali. Njegov odvetnik Andrea Cavazzini je sodniku predlagal, naj prekliče pripor, ker pa osumljenec nima bivališča, je sodnik določil, da ostane v koronejskem zaporu. Branilec je za tiskovno agencijo ANSA povedal, da preverja možnost priziva. Dogodek je treba po njegovi oceni natančneje rekonstruirati, saj naj bi ga do sedaj potrdila samo domnevna žrtev.

Barkovljanski neljubi dogodek je sinoči odmeval tudi v tržaškem občinskem svetu. Svetnik Paolo Rovis je želel od odbornice za socialno politiko Laure Famulari izvedeti, kako bo ukrepala, da se podobni primeri ne bodo ponovili; izjavil je, da ni rasist, meni pa, da potrebujemo učinkovitejšo preventivo. Odbornica je pojasnila, da je policija prejšnjo soboto registrirala prihod omenjenega moškega, ki je v Trst prišel tako kot številni sonarodnjaki. Po kvesturi bi se bil moral zglasiti pri ustanovi ICS, kjer bi preverili, ali ima pravico, da zaprosi za politični azil. To se baje ni zgodilo. Zakaj, trenutno ni znano. (pd)

OBČINSKI SVET - Pojasnila odbornika Laurenija

Ferlugi: mestna uprava zagotavlja izvajanje dogovora o antenah

Dogovor o odstranitvi televizijskih in radijskih anten z območja Ferlugov se izvaja, čeprav z nekaterimi težavami birokratske narave. To je sinoči v tržaškem občinskem svetu dejal odbornik Umberto Laurenij v odgovor na vprašanje svetnice Demokratske stranke Loredane Lepore, ki je dobra poznavalka tega problema. Odbornik je obnovil dogovarjanje in posledični dogovor o odstranitvi anten. Nekatere težave, ki so nastale, so birokratske narave in so vezane na ne ravno hitre postopke pristojnega italijanskega ministrstva, ki mora predhodno avtorizirati postavitev dveh velikih anten na območju Hriba pri Ferlugih. V Rimu morajo namreč preveriti, ali televizijski signal

z omenjenih anten ne bo motil signale sosednjih držav, začeni s Slovenijo.

Radijske in televizijske antene ter druge oddajnike, ki sedaj štrlijo iznad hiš v nebo, bodo premestili na novo do največ 60 metrov visoko anteno, ki jo bodo tri radijsko-televizijske hiše zgradile na Hribu nad Ferlugi, od koder že oddajata anteni družb Raiway in Mediaset. Tako predvideva protokol o soglasju (podpisan je bil ob koncu lanskega leta), ki so ga dosegli Dežela Furlanija-Juljska krajina, Občina Trst in tri zasebne radijsko-televizijske hiše, ki imajo svoje oddajnike na Ferlugih: Radio Punto Zero, Gestioni postazioni Nord-Est in Monte Barbara.

S.T.

Arhivski posnetek antene pri Ferlugih

DANILO LUPINC

FOTODAMJ@N

tom član italijanske komisije, ki je leta 1978 začela pripravljati pravilnik in leta 1982 z objavo v uradnem listu tudi zaščitila ime teran z oznako DOC (denominazione di origine controllata - poimenovanje s kontroliranim poreklom). Lupinc hrani doma dvojezično etiketo iz leta 1970, na kateri piše tako teran kot terrano. Iz približno istega obdobja pa ima tudi izrez podobne etikete restavracije Lipa v Bazovici. Tudi to je v dokumentaciji, s katero so takrat dokazovali, da je teran posebno vino, ki ga je treba zaščititi z oznako DOC. »Takrat smo prvi zaščitili teran, vitovsko pa smo zaščitili naknadno,« pravi Lupinc, ki dobro pozna okolje, v katerem dela več desetletij, zato je tudi posebno previden. »Dejstvo je, da nas slovenska vlada v tem primeru ne omenja. Samo da se ne bo ponovila zgodba o furlanskem in madžarskem tokaju.«

Danilo Lupinc opozarja, da so v Sloveniji pred leti naredili veliko napako, ko so teran vpisali med trte, čeprav je to vino, ki izhaja iz trte refošk. »Refošk je povsod enaka trta, na Krasu pa se iz nje zaradi značilnosti zemlje in drugih dejavnikov prideluje vino teran. To je vedel že strokovnjak Maximilian Ripper, ki je študijo o teranu napisal pred sto leti. No, mi smo jih potem opozorili na napako,« se spominja Lupinc. Praproovski vinar noče, da bi se okoli terana ustvarila zmeda, ki je značilna za vitovsko: na

OPČINE - Park Finžgarjevega doma med 28. in 30. avgustom

Študijski dnevi Draga že 50 let vršijo svoje poslanstvo

Zadnji avgustovski konec tedna se bodo v park Finžgarjevega doma na Opčinah vrnili študijski dnevi Draga, ki bodo letos doživeli 50. izdajo. Jubilejna Draga bo potekala pod geslom *Resnica, izrečena z ljubeznijo, nikdar ne rani. Je pot, ki vodi k spremembi in napredku*, ki ga je nekoč citiral misijonar Pedro Opeka.

Več o letošnjem srečanju je na včerajšnji novinarski konferenci povedal Sergij Pahor, predsednik Društva slovenskih izobražencev, ki je poudaril, da Draga tudi po petih desetletjih ostaja odlična priložnost za pogovor o manjšinski kulturi in narodovi duši. Spomnil je na prehojeno pot študijskih srečanj, ki so se leta 1966 začeli kot pobuda majhne skupine zanesenjakov. Polstoletno obdobje Drage je bilo polno dogajanj in 50. Draga ne bo mogla mimo avtorefleksije o svoji preteklosti. Tudi v letošnji programski koncept študijskih dni bodo vstopili mladi, ki bodo oblikovali en del jubilejne prireditve: iskreno in kritično bodo pogledali nazaj ter konstruktivno sprostili nove ideje za prihodnost. Mladi iz tržaške, goriške in videmske pokrajine bodo besedo prevzeli v soboto, 29. avgusta, ob 17. uri. Popoldanski forum mladih se bo zaključil z večnim koncertom.

Srečanje v parku Finžgarjevega doma na Opčinah bodo sicer odprli že v petek, 28. avgusta, ob 16.30, ko bodo Andrej Capuder, Katica Cukjati, Tine Hribar in Sergij Pahor oblikovali okroglo mizo, na

Spored letošnje jubilejne Drage so včeraj predstavili v Ulici Donizetti

FOTODAMIJ@N

kateri bodo analizirali, kaj je v preteklosti pomenila Draga in kakšne zasluge je imela v procesu demokratizacije v Sloveniji. Drugi študijski dan, v soboto, 29. avgusta (ob 16. uri), se bo začel s predstavitev obsežne knjige Igorja Omerze *Karla - Udba o Dragi*, ki bo izšla ob 50-letnici študijskih dnevov Draga in v kateri je avtor tudi zapisal, da so zamejski organizatorji Drage skušali vseskozi loviti ravnotežje med totalitarnim režimom v domovini, ki si je skušal podrediti študijske dneve, in slovenskimi političnimi emigranti, ki so zahtevali bolj radikalno

antikomunistično ter antijugoslovansko pozicijo. Forum se bo nadaljeval, kot rečeno, s predavanjem mladih.

V nedeljo, 30. avgusta, bo na programu zadnji dan Drage, ki se bo ob 8.30 začel s sv. mašo, ki jo bo daroval ljubljanski nadškof in metropolit Stanislav Zore. Ob 10. uri bo v parku Finžgarjevega doma nastopila pesnica in pisateljica Alenka Rebula, ki bo predavala na temo Moč dvojine: Preobrazba moškega in ženske za narodno rodovitnost. Ob 15.30 bodo izročili četrto Peterlinovo nagrado, ki jo bo v imenu Slovenske kulturne akcije, osred-

njega kulturnega društva slovenskih emigrantov po drugi svetovni vojni s sedežem v Buenos Airesu, prevzela Katica Cukjati. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi Rebulov zbornik ob njegovi devetdesetletnici, o katerem bo podrobneje spregovorila Marija Pirjevec. Ob 16. uri se bo začelo sklepno dejanje letošnjih študijskih dnevov Draga. Edvard Kovač bo predaval o slovenski prihodnosti. Ob koncu pa naj povemo tudi, da bodo organizatorji Drage tudi letos ostali zvesti tradiciji in predstavili zbornik, v katerem bodo zbrana predavanja z lanskimi študijskimi dnevi. (sč)

Pribežniki ob železnici in še marsikje

Tovrstne novice sodijo žal že v vsakodnevno kroniko: skoraj vsak dan nas namreč policija obvesti o novi večji ali manjši skupini pribežnikov, ki so izgubljeno taval po naših cestah. Tako je bilo tudi včeraj, edino novost je predstavljalo dejstvo, da so tokrat pešali ob železniški progi Trst-Tržič. Okrog 8. ure jih je opazil strojevodja nekega vlaka in upočasnil vožnjo, podobno so storili tudi drugi vlaki, zato so ves dopoldne beležili do 30 minut zamude. Policija je skupino, pretežno Afganistancev in Pakistancev, ustavila pri železniški postaji v Vižovljah. Druge pribežnike so našli v okolici Opčin in ob avtocestnem odseku med Opčinami in Nabrežino. Skupaj naj bi včeraj registrirali prihod 46 tujih državljanov brez ustreznega dovoljenja za bivanje, med njimi naj bi bilo vsaj enajst mladoletnikov. Vsi so zaprosili za politični azil, nekaterim pa so že izročili dekret o izgonu. Policija sumi, da so na italijansko ozemlje vstopili skupaj, potem pa se porazgubili v razne smeri.

Župnijski praznik sv. Jakoba

Pri Sv. Jakobu se bo danes pričelo dvodnevno praznovanje župnijskega zavetnika sv. Jakoba apostola. Danes bodo na sporedu molitve in verski obredi (ob 17. uri na primer vodena molitvena ura v slovenščini). Slovesno somaševanje, ki ga bo vodil generalni vikar Pier Emilio Salvadè, pa bo jutri ob 19. uri. Sledila bo procesija po šentjakobskih ulicah, ob 20.45 pa koncert godbe Oratorio Salesiano Don Bosco. Ves dan bo na trgu boljši sejem, ki ga prireja Habitat Microaeree.

MILJE - V Ulici Dante odkrili okostenelo žensko truplo

Sedem let ni nihče opazil njene smrti

Z doma je 69-letna Maria Grazia Sasso odhajala le izjemoma - Veliko je še nepojasnjenih okoliščin - Sorodniki so bili prepričani, da živi v francoski Nici

Sedem ali celih devet let je ni bilo na spregled. V središčni miljski Ulici Dante se je spominjalo le redki. Živela je v štirinadstropni stavbi s pogledom na Trg svete Lucije, v samem središču Milj.

Umrila je sama, ker si je baje želela živeti osamljena, tragična usoda gospe Marie Grazie Sasso pa je ovita še v tančico skrivnosti. Sama po sebi se postavljajo nekatera vprašanja: zakaj 69-letne gospe ni nihče pogrešal? Zakaj nobenega ni skrbela niti usoda nepremičnine v miljskem središču? Ali ni imela sorodnikov? Zakaj so njeno truplo odkrili šele po tolikem času?

Tamkajšnji trgovci jo opisujejo kot izredno zadržano osebo, ki je zelo redko prestopila prag hiše z zelenim ometom, nekaj korakov stran od Country puba. Ni marala družbe. Če je še kak drug kupec stopil v market ali v trgovino s šivalnim priborom, je takoj odšla. Včasih so ji iz marketa iz spodnjega dela ulice dostavljali hrano na dom, ko pa je sama prišla v trgovino jestvin, je kupila kar veliko zalogo hrane. Nekdo je celo vedel, da naj bi v hiši imela izklopljeno električno energijo in je zato živela ob prižganih svečah.

V sredo popoldne se je okrog 15. ure pred njenimi vhodnimi vrati pojavil sodni izvršitelj, da bi stanovalcu izročil odredbo o prisilni izselitvi. Ni mu uspelo stopiti v hišo, zato so se kmalu zatem pojavili policisti in gasilci, ki so vdrli v stanovanje in našli okostenelo truplo. Sodni zdravnik je po pregledu trupa, ki je bilo zavito v kar tri plašče,

Iz drugega nadstropja stavbe v Ul. Dante očitno že več let visi raztrgana zavesa ... (levo) Pogled iz mestnega središča proti hiši, kjer so v sredo našli truplo.

FOTODAMIJ@N

ocenil približen datum smrti. Ta naj bi segel tja do leta 2006. Bolj gotovo je, da je gospa Sasso zaradi srčne obolenosti in verjetno nizke temperature, umrla pred 6-7 leti, saj naj bi jo nekateri videli v miljskem središču še okrog leta 2008.

Središče mesteca Milje je, na podlagi številnih negodovanj domačinov in trgovcev, ki smo jih slišali predvsem na račun čistoče javnih površin v bližini Ul. Dante, v letih očitno izgubilo tisto pristno vaško povezanost, ki jo je bilo nekoč še občutiti. Za ene je bila hišna številka 36 zapuščena, drugi pa so točno vedeli, da tam živi nekoliko čudna oseba, ki se izogiba pogledom sosedov. Spet drugi so trdili, da je bilo štiri etažno poslopje v lasti neke druge osebe, ki je preminula leta 2003.

Obnašanje pokojne gospe Sasso pa kaže, da si je sama želela osamitve, skoraj bi lahko zapisali, da se je skrivala pred nekom ali nečem. Mogoče si je ta strah sama ustvarila. Trgovka marketa v presenečenje Ul. Dante je še dodala, da ni imela tržaškega naglasa.

Tu v to nesrečno zgodbo stopijo sorodniki. Maria Grazia Sasso ima v Miljah neko daljno sorodnico, ki je za tragično novico izvedela preko našega dnevnika. 97-letna gospa Giuseppina Frausin Sasso ima kljub zavidljivi starosti še dober spomin. Po kratkem obotavljanju nam je povedala, da naj bi po njenih informacijah mlajša nečakinja živela najprej nekje v Furlaniji, nato pa naj bi se preselila v Nico, na francosko južno obalo. Vedela je, da se je pokojna Maria Grazia kdaj vračala, pred-

vsem ko je pred leti oskrbovala starjšo teto. Prav slednja pa naj bi bila lastnica stanovanja v Ul. Dante.

Zakaj se je pokojna na skrivaj vrnila v Milje, ostaja še skrivnost. Oče ji je umrl v ZDA pred mnogimi leti, starejša teta pa nam je razkrila, da so bile sorodstvene vezi precej skrhane.

Soseščina bi ji lahko bila prva opora, a kaj, ko se ji je sama izogibala. Tista obrabljena in strgana zavesa, ki je še včeraj visela izven belih polken, je namigovala, da je za tistimi stenami nekaj narobe. Sinoči

je novico za nas komentiral tudi miljski župan Nerio Nesladek: »Rekel bi lahko, da gre za osamljen primer. Žal se je ta oseba popolnoma osamila, občinski uradi niso hranili evidence o njenih socialnih težavah. Miljska skupnost pa je dovolj povezana in občutljiva do primerov starejših in samih oseb. Trdno sem prepričan, da so take tragedije v tako majhni občini le splet tragičnih okoliščin, saj tu ne velja taka človeška odtujenost, kot jo lahko občutimo v velemestih.«

A. Marušič

MIRAMARSKI PARK - Avgustovski ponedeljki, petki in sobote

Svetlobno-zvočna predstava spet doma

Zgodbo o Maksimiljanu Habsburškem bodo s pomočjo svetlobnih in zvočnih efektov projicirali na pročelje gradu

FOTODAMJ@N

Priljubljeni svetlobno-zvočni dogodek Luci e suoni, ki obuja življenje Maksimilijana Habsburškega in soproge Šarlote, se po šestnajstih letih vrača na prvotno prizorišče - v Miramarski park. Ob avgustovskih ponedeljkih, petkih in sobotah (ob 21. uri in ob 22.20) bodo pred Miramarskim gradom uprizorili vizualne in zvočne elemente žive igre, s katero bodo v enourni predstavi z naslovom *Maksimilijan in Miramar: Magične sanje Habsburžana* in v treh jezikih (v italijanščini, angleščini in nemščini) prikazali zanimivosti iz življenja habsburškega cesarja Mehike Ferdinanda Maksimilijana Habsburškega.

To so včeraj napovedali župan Roberto Cosolini, nadzornik za zgodovinsko, umetniško in antropološko dediščino FJK Luca Caburlotto, predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in predsednik združenja AIRSAC Europa Serafino Marchiò Lunet. Govorniki in promotorji

ji dogodka so prepričani, da bodo z njim popestrili nabor kulturnih prireditev in turistično ponudbo v Trstu. Župan Cosolini je z veseljem napovedal, da bodo turistični podatki za prvo polovico letošnjega leta, ki so trenutno še v obdelavi, zelo spodbudni in pozitivni. Nadzornik Caburlotto je opozoril, da novi predpisi glede varovanja zgodovinske dediščine ne dopuščajo več postavitev odra in tribun v Miramarskem parku, zato bo predstava s svetlobnimi in zvočnimi efekti mogoče spremljati s sedišč, ki bodo postavljena tik pred gradom. Predsednica Dežele FJK Serracchianijeva pa meni, da bodo s tem dogodkom ovrednotili kulturno in umetniško dediščino Miramarskega gradu. Ob tem je tudi dodala, da je odločitev, da se svetlobno-zvočna predstava vrne na prvotno prizorišče, strateško pravilna, saj bodo z njo mestu vrnilo priljubljeno atrakcijo.

Več o postavitvi performansa je po-

vedal njegov tehnični in scenski direktor Serafino Marchiò Lunet, ki je spomnil, da so predstavo v Miramaru začeli uprizarjati že daljnega leta 1959 in vztrajali do leta 2002, ko so dokončno zapustili Miramarski park. V zadnjih letih so svetlobno-zvočno predstavo uprizorjali na različnih lokacijah v mestu, zdaj pa se iz »izgnanstva« naposled vrača domov. Na trgu pred gradom bodo pred vsako predstavo postavili 200 sedežev, predvideli pa so tudi šest mest za invalidske vozičke. Sama zgodba bo projicirana na pročelje gradu, ki bo s svojimi okni, arkadami in balkončki idilična scenska podlaga za tridimenzionalno zvočno in svetlobno zgodovinsko zgodbo. Zvočni del predstave bo potekal v italijanskem jeziku, tuji turisti pa bodo s pomočjo slušalk prisluhnili angleškemu in nemškemu prevodu.

Premierna uprizoritev predstave bo v soboto, 1. avgusta, in sicer ob 21. uri in 22.20. (sč)

Les Babettes pod openskimi krošnjami

Skd Tabor zaključuje danes svoje 11. poletje pod kostanjem. In to v velikem slogu, saj v goste prihaja ženski trio *Les Babettes*, ki ga sestavljajo Anna De Giovani, Chiara Gelmini, Eleonora Lana. Gre za vokalno skupino, pravi glasbeni fenomen najprej na krajevni ravni, danes pa že na vsedržavni. Njihova umetniška pot se je začela leta 2013 na prizorišču Stazione Rogers, nato v gledališču Miela s Pupkin kabaretom vse do letošnje razvpite oddaje X factor. Z velikim uspehom so nastopale po Italiji, Švici in Španiji. Izvirnost in energija, ki jo izžarevajo med nastopi, sta razpoznavni znak skupine. Njihov repertoar vključuje popevke swing iz tridesetih, štiridesetih in petdesetih let (Boswell Sisters, Andrews Sisters, Trio Lescano), odlomke iz muzikalov, ljudske pesmi ter skladbe Lelia Luttazzija. Naj navedemo le nekaj skladb: Mr Sandman, Bei mir bist du schoen, Ma l'amore no, Baciarmi piccina, Sing sing sing, In the mood, Belleville rendez-vous (iz istoimenskega animiranega filma), Honey pie (Beatles). Njihov nastop je pravi spektakel, saj ga začinijo s kostumi in rekviziti.

Na Opčinah bodo skupino spremljali uveljavljeni krajevni glasbeniki: Tiziano Bole (kitara), Riccardo Morpurgo (klaviature), Andrea Zullian (bas) in Marco Vattovani (tolkala). Vse je pripravljeno na koncert na odprtem, v primeru, da vreme ne bo naklonjeno, pa bo koncert v dvorani Prosvetnega doma (dobrodošla bo pahljača!). Začetek ob 21. uri.

Predstava o baronu Bautsch v muzeju de Henriquez

Danes in jutri ob 20. uri bodo v Vojnem muzeju za mir Diego de Henriquez uprizorili predstavo Pietra Spirita *L'ultimo viaggio del Baron Gautsch*. Naslovno vlogo v igri ima Sara Alzetta, glasbo pa je prispeval Giulio Centis. Vstopnice za predstavo, s katerimi je možen tudi obisk muzeja, so na prodaj v gledališču Rossetti in v prodajalni Ticket point.

Virtuoz Jason Ricci na orglicah v Miljah

V lokalu Taverna Cigui pri Sv. Barbari bo drevi v okviru festivala Blues Blue Muggia Festival nastopil Jason Ricci, največji inovator na orglicah. Glasbenik prihaja iz ZDA, kjer je dobil tudi grammyja za sodelovanje pri albumu Step Back. Rezervacije na 040 273363 in 327 9335160.

prej do novice

www.primorski.eu

sledi nam na twitterju

Včeraj danes

Danes, PETEK, 24. julija 2015

KRISTINA

Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.44 - Dolžina dneva 15.05 - Luna vzide ob 13.56 in zatone ob 0.41.

Jutri, SOBOTA, 25. julija 2015

JAKOB

VREME VČERAJ: temperatura zraka 31,9 stopinje C, zračni tlak 1008,4 mb ustaljen, vlaga 44-odstotna, veter 2 km na uro sever, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 28,6 stopinje C.

Loterija 23. julija 2015

Bari	2	86	8	84	5
Cagliari	55	22	20	13	51
Firenze	87	41	82	73	35
Genova	14	65	33	35	26
Milan	61	86	57	79	8
Neapelj	49	42	33	75	44
Palermo	81	31	10	75	40
Rim	84	72	44	78	36
Turin	75	19	58	35	3
Benetke	28	14	85	26	44
Nazionale	26	13	38	84	40

Super Enalotto št. 88

33 41 44 48 68 75 jolly 56	
Nagradni sklad	7.992.710,64 €
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
8 dobitnikov s 5 točkami	21.635,42 €
443 dobitnikov s 4 točkami	394,43 €
17.480 dobitnikov s 3 točkami	19,89 €

Superstar

8

1 dobitnik s 5 točkami	540.885,50 €
1 dobitnik s 4 točkami	39.443,00 €
88 dobitnikov s 3 točkami	1.989,00 €
1.599 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
10.495 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.574 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Noel Piščanc

MAČKOLJE - Društvo slovenskih čebelarjev - Trst priredilo drugi čebelarški praznik

»Naj medi in ohladi!«

Prejšnjo nedeljo, ko se je živo srebro že vzpenjalo do najvišjih stopinj, so v Mačkoljah čebelarji proslavili svoj praznik. Po uspehu lanskega praznika Društva slovenskih čebelarjev - Trst so se odločili, da bodo tudi letos priredili 2. čebelarški praznik. Ne glede na vrto-glavo vročino so se čebelarjem pridružili tudi nekateri korajžni vaščani, znanci in prijatelji. Uradni del praznika se je začel v poznih jutranjih urah, ko je v hrastovem gozdiču na Metežici zadonela čebelarska himna. Danijel Novak, predsednik Društva slovenskih čebelarjev - Trst, je razložil, da je besedilo za himno napisal Franc Šivic, ki je društvu iz Trsta pomagal vstopiti v Čebelarsko zvezo Slovenije, uglasbil pa jo je komaj preminuli Slavko Avsenik. Pojasnil je tudi, da je bilo društvo pred kratkim sprejeto v Čebelarsko zvezo Slovenije; to je za društvo še posebno pomemben dosežek, saj tako krepi stike z matico. Posredoval je še pozdrave deželnega svetovca Igorja Gabrovca in predsednika Kmečke zveze iz Trsta Edija Bukovca, ki se praznika iz osebnih razlogov nista mogla udeležiti.

Prisotne je nagovoril tudi podpredsednik Čebelarske zveze Slovenije Aleš Rodman, ki se je z veseljem odzval povabilu na praznovanje in obrazložil prizadevanja zveze, da bi zamejski čebelarji s finančno pomočjo ministrstva za Slovence po svetu, dobivali strokovno

Danijel Novak, predsednik Društva slovenskih čebelarjev - Trst, je avtorja društvenega grba Maura Kralja nagradil s častnim članstvom

revijo Slovenski čebelar ter napovedal, da bo prvo srečanje vseh zamejskih čebelarskih društev na Brdu pri Lukovici prvi petek v letošnjem decembru.

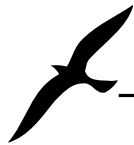
Odbornik občine Doline Franco Crevatin je v imenu župana ponosno nagovoril občane in jih pohvalil, da so čebelarji tako številno prisotni v občini. Povabil jih je k skupnemu sodelovanju v prihodnji sezoni, saj nameravajo širiti in ovrednotiti čebelarjenje in pomen čebele pri nas z različnimi srečanji. Nazadnje pa so pred mikrofonom povabili še tajnico Obalnega čebelarskega društva

Koper Andrejo Smrdelj, ki se je v imenu celotnega društva zahvalila Društvu slovenskih čebelarjev za trdno sodelovanje in dala nekaj napotkov za opravi-la v čebelnjaku za to poletno obdobje; čebelarjem je predvsem priporočala, naj poskrbijo, da imajo čebele dovolj vode. Vesela je bila letošnje letine, še posebno paše akacije.

Danijel Novak se je zahvalil vsem prisotnim in ČZS za sodelovanje, dodal pa je še, da bo Društvo slovenskih čebelarjev - Trst, na povabilo društva Igo Gruden iz Nabrežine, sodelovalo pri

razstavi o čebelarstvu, ki bo potekala avgusta. Na koncu je vse prisotne pozdravil s značilnim čebelarskim pozdravom »naj medi«.

Sledilo je kosilo, ki so ga pripravili čebelarji, popoldan pa je poživela srečelov. Vsi prisotni so se potegovali za prvo nagrado in aktivno sodelovali ter upali, da bo sreča »priletela« s kakšno malo čebelico. Veselje se je nadaljevalo vse do večera v pričakovanju na večerni hlad, ko so si čebelarji zaželeli, »naj medi in ohladi!«

Skd Tabor -
Prosvetni dom - Opčine

POLETJE POD KOSTANJEM 2015

danes, 24. julija, ob 21. uri

celovečerni koncert
LES BABETTES

Odpрто parkirišče ZKB

Lekarne

Od ponedeljka, 20. do nedelje,
26. julija 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Naselje
Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040
281256, Bazovica - 040 9221294 - sa-
mo s predhodnim telefonskim pozivom
in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul.
Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica -
040 9221294 - samo s predhodnim te-
lefonskim pozivom in z nujnim recep-
tom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure).
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8.
do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih stor-
itvah, o združenih tržaških bolnišni-
cah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-
rofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 26. juli-
ja.

Tel. 040-229439

Osmice

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla
osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.
MARCO REBULA je v Slivnem št. 6 od-
prl osmico. Pričakuje Vaš obisk! Tel.
347-5686191.
NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmi-
co Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.
OSMICA je odprta pri Normi v Mav-
hinjah. Tel. št.: 040-299806.
OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo
Doljak v Samatorci št. 22. Tel.: 040-
229180.
OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št.
23.
V KOLUDROVCI je Skupek odprl osmi-
co. Tel. 040-2296038.
V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Va-
bljeni na domačo kapljico in prigrizek.
Tel.: 338-3976187.
V REPNU sta odprla osmico Edo in
Grozdana. Tel. št.: 040-327472.
V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica
Fabjan. Vabljeni!
ŠUBER je odprl osmico na Opčinah.
Tel. št.: 349-7158715.

Draga

Irina!

*Z vztrajnostjo si dosegla
pomemben življenjski cilj.
Iskreno ti čestitamo*

Katja in Lorenzo
Anka in Drago

Čestitke

*Danes jih SONJA 50 ima. Veli-
ko sreče in zdravja ji želimo iz vsega
srca Radivoj, Cristian in Cristina.*

*Po celi vasi se govori, da Abra-
ham po Cerovljah se podi, da SONJO
išče, ki petdeseti rojstni dan slavi. Vse
najboljše iz srca ji želi klapa vsa.*

*SONJA! Naj ti bo 50. rojstni dan
vesel in razigran! Vse najboljše ti že-
li družina muzikantov iz Sovodenj.*

*V Dolini jih naš BORIS 70 sla-
vi, vse najboljše želimo ti. Veliko
zdravja, ljubezni in veselja, tudi to je
naša želja. Najbolj se Teja veseli, ker
zdaj pravi nono si. Zelo te inamo ra-
di, tvoja boljša polovica in ta mladi.*

*Danes na Sohorjih BORIS slavi.
70 let in še tako mladosten si ti! Osta-
ni naprej vedno tako, to je voščilo kla-
pe la-ia-o!*

Kino

ARISTON - 21.15 »Cenerentola«.
CINEMA DEI FABBRI - 18.00, 21.30
»Fuochi d'artificio in pieno giorno«;
20.00 »Parigi a tutti i costi«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 21.00
»71«; 18.15 »Turner«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10,
19.50, 21.30 »Giovani si diventa«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.10,
19.50, 21.30 »Il ragazzo della porta ac-
canto«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.40, 21.00
»Ant-Man«; 18.40 »Ant-Man 3D«;
16.15 »Jurski svet 3D«; 16.20, 18.30,
20.40 »Lažna mesta«; 16.10, 18.20,
19.40, 20.30, 22.40 »Piksli«; 18.00,
20.15 »Ted 2«; 17.10, 21.50 »Termi-
nator Genisys«; 19.00, 21.15, 22.30
»Vroči Mike XXL«; 15.50 »Vrvež v
moji glavi«.
LJUDSKI VRT - 21.15 »gledališka pred-
stava l'Armonia«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.15,
20.00, 21.45 »Babadook«; 20.10 »Ted
2«; Dvorana 2: 16.30 »Jurassic
World«; 18.30, 22.10 »The Reach -
Caccia all'uomo«; Dvorana 3: 16.30,
18.45, 21.00 »Terminator Genisys«;
Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.15, 22.00
»Spy«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il
luogo delle ombre«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-
pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.35, 19.10,
21.45 »Terminator Genisys«; 16.30,
19.00, 21.30 »Ted 2«; 16.30, 19.05 »Ju-
rassic World«; 21.35 »Predestina-
tion«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Ba-
badook«; 16.40, 19.15, 21.50 »Spy«;
17.00, 19.15, 21.30 »Il fidanzato di mia
sorella«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il
ragazzo della porta accanto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20,
20.00, 22.20 »Terminator Genisys«;
Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »The
Babadook«; Dvorana 3: 17.30, 20.00,
22.10 »Spy«; Dvorana 4: 17.40, 20.15,
22.15 »Il ragazzo della porta accanto«;
Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Sui-
te francese«.

Šolske vesti

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE šole
»Marij Kogoj« sporoča, da sprejema
potrditve in nove vpise za š.l. 2015/16
do danes, 24. julija, od 9. do 12. ure.
Info na tel. 040-418605.

**RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠER-
NA** sporoča, da bo šola med poletjem
zaprta v soboto, 25. julija, v petek, 14.
avgusta ter vse sobote v avgustu.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE ob-
vešča, da bo zaprto zaradi dopusta od
27. julija do vključno 19. avgusta.

JASLI v Slovenskem dijaškem domu S.
Kosovel od 1. leta dalje za š.l. 2015/16.
Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od
pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-
573141, urad@dijski.it.

POŠOLSKI POUK za dijake nižjih in
višjih šol s slovenskim učnim jezikom
v Slovenskem dijaškem domu S. Ko-
sovel za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul.
Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8.
do 16. ure, tel. 040-573141, urad@di-
jski.it, www.dijaski.it.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo
šola do vključno 22. avgusta ob so-
botah zaprta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi ob so-
botah zaprti do vključno 22. avgusta.
Urniki tajništva: od ponedeljka do pet-
ka, od 9.00 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE spo-
roča, da so na www.vsopline.it obja-
vljeni navodila in sezname učbenikov
za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

**RAVNATELJSTVO LICEJA A. M.
SLOMŠKA** sporoča, da bo šola zapr-
ta ob sobotah do 29. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvo-
nec že zvoni« v Slovenskem dijaškem
domu S. Kosovel od 31. avgusta do 11.
septembra za otroke, ki obiskujejo os-
novno in nižjo srednjo šolo s sloven-
skim učnim jezikom. Dnevni pro-
gram: utrjevanje učne snovi in kvali-
tetna priprava na novo šolsko leto ter
popoldanska sprostitev z igrami in de-
lavnici. Info in vpisi v Ul. Ginnas-
tica 72, od pon. do pet., od 8. do 16.
ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

Izleti

KMEČKA ZVEZA sporoča, da je na raz-
polago še nekaj mest za tradicional-
ni izlet z avtobusom na Kmečki praz-
nik, ki bo letos v Železni Kapli v so-
boto, 25. julija. Vozni red avtobusov:
ob 6.30 Boljunec (gledališče Prešeren);
6.35 Zabrežec (avtobusna postaja);
6.40 Ricmanje (na ključu); 6.45 Bazo-
vica (pred cerkvijo); 6.50 Padriče (av-
tobusna postaja); 6.55 Trebče (trgu);
7.00 Opčine (avtobusna postaja pri
pekarni in piceriji). Drugi avtobus pa:
6.30 Štivan (avtobusna postaja); 6.35
Sesljan (avtobusna postaja pred ben-
cinsko črpalko); 6.40 Nabrežina (trg);
6.50 Križ (avtobusna postaja pri go-
stilni); 6.55 Prosek (pri gostilni). Info
na tel. 040-362941.

SPDT načrtuje dvodnevni izlet na Ja-
lovec 2. in 3. avgusta. Planinci se bo-
do zbrali v nedeljo, 2. avgusta, ob 5.30
v Bazovici pri Kalu in se z osebnimi
avtomobili peljali do izvira Soče, na
začetek ture (na razpolago bo tudi
društveni kombi). Tura je zelo zahte-
vna, primerna za izkušene in trenira-
ne planince. Zaradi skromnega števi-
la prenočišč, je število mest omejeno.
Vpis do ponedeljka, 27. julija, oz. do
zapolnitve mest. Vpis in info na tel.
040-413025 (Marinka).

Obvestila

DRUŠTVO DOB prireja v Doberdobu
dvodnevni praznik: danes, 24. julija,
ob 17.30 bo v občinskem parku otro-
ški kotichek, ob 18. uri ples zumba kids,
ob 19. uri bo Martina Šolc vodila ex-
tempore, ob 20. uri bo turnir v metu
na tri točke »Bombasket« (vpisovanje
od 19. ure dalje), ob 21. uri ples s Kra-
škimi Ovčarji. V soboto, 25. julija, ob
20. uri bo na nogometnem igrišču
koncert Vaškega tria v Flaški (Aleš in
Mihael Lavrenčič ter Jari Jarc), ob 21.
uri nogometna tekma Merkeduči -
Grediščani (nogometaši se bodo zbra-
li na igrišču ob 19.30), sledila bo tom-
bola.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro
z bogato ponudbo specialitet na ža-
ru, plesi ter z glasbo v živo: v soboto,
25. julija, ansambel Souvenir; v ne-
deljo, 26. julija, ansambel L & F band;
v soboto, 1. avgusta, ansambel Sou-
venir; v nedeljo, 2. avgusta, ansambel
L & F band.

SŠKD TIMAVA, v sodelovanju z Jusom
Medjevas, bo v soboto, 25. julija, ob
16. uri uradno otvorilo malonogo-
metno igrišče s prerezom traku in
uvodno otvoritveno tekmo med do-
mačini. Sledil bo nogometni rodeo s
četverbojem prijateljev društva Ti-
mava in žensko nogometno tekmo.
Do večera se bodo ob igrišču zvrsti-
le še spremljevalne dejavnosti s tur-
nirjem v briškoli in mori ter z glasbo
in družabnostjo. Toplo vabljeni! Info
na tel. 338-9050189 (Simon).

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT vabi, v
sklopu prireditve Občine Devin-Na-
brežina, na »Poletne večere pod zvez-
dami«, ki bodo potekala v borovem
gozdičku v soboto, 25. in nedeljo, 26.
julija. Delovali bodo dobro založeni
kioski.

ZŠDI IN JK ČUPA organizirata te-
denske jadralne tečaje na jadrnicah ti-
pa Optimist namenjeni osnovnošol-
skim otrokom, ki znajo plavati od 9.
do 17. ure. Poskrbljena jadrnica, re-
šilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis
v F.I.V.: od 27. do 31. julija. Vpis in in-
fo ob ponedeljkih, sredah in petkih
9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v
tajništvu na sedežu v Sesljanskem za-
livu, tel./fax 040-299858, info@yccu-
pa.org, www.yccupa.org.

AŠZ JADRAN sklicuje v petek, 31. ju-
lija, izredni občni zbor, ki bo v mali
dvorani Prosvetnega doma na Opči-
nah ob 20.30. Dnevni red: izvolitev
novega odbora in razno.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dija-
škem domu S. Kosovel namenjeni
otrokom do 12 let, ki obiskujejo jasli,
vrtce in šole s slovenskim učnim je-
zikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica
72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure,
tel. 040-573141, urad@dijski.it.

URAD SKLADA MITJA ČUK bo do 31.
julija odprt od 10. do 12. ure; zaradi
dopusta bo zaprt od 3. do 14. avgusta.

**NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNI-
CA**, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da
bo do 28. avgusta odprta po poletnem
urniku: ponedeljek, sredo, petek 8.00-
16.00; torek, četrtek 11.00-19.00. Za-
radi poletnega dopusta bo zaprta od
10. do 14. avgusta.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v po-
letnem času, do 28. avgusta vključno,
odprt od 9. do 13. ure. Urad bo zaprt
od 10. do 14. avgusta.

ZŠDI obvešča, da urada v Trstu in Go-
rici poslujeta po poletnem urniku: od
ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠDI,
prireja nogometni kamp od 31. avgu-
sta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00
na nogometnem igrišču v Repnu za
dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis
do 24. avgusta. Prijave in info na tel.
040-2171044, 333-2939977 (Robertar)
in 339-3853924 (Emanuela).

SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO):
godbeniški kamp, namenjen otro-
kom/mladim od 8 let dalje, bo pote-
kal na sedežu GD Nabrežina od 24. do
28. avgusta. Potrebno je osnovno
znanje igranja inštrumenta za pihal-
ni orkester (pihala, trobila, tolkala).
Info na tel. 334-9310000 (Luciano
Gergolet) in orkestri/godbe iz Na-
brežine, Ricmanj, Proseka, Brega,
Doberdoba in Trebč.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz
Boljunca vabi na večerne pohode ob
ponedeljkih in četrtdkih ob 20.30. Za-
radi zaprte ceste, ki vodi iz Boršta pro-
ti Jezeru bo odslej zbirališče na par-
kirišču za kolebarsko cesto nad Ri-
cmanji. S seboj prinesite lučko.

**TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-
VZPI** na Trgu Stare mitnice 15 (largo
Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Te-
lefonska tajnica in fax bosta redno de-
lovala na št. 040-661088.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA, v
sklopu Slofesta, bodo priredili ZSKD,
SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal
bo v 5. etapi: Rezija (Solbica) - Brez-
je (16. septembra); Brezje - Špeter (17.
septembra); Špeter - Števerjan (18.
septembra); Števerjan - Mavhinje (19.
septembra) in Mavhinje - Trst, Bor-
zni trg (20. septembra). Traso bo mo-
goče prehoditi v celoti ali pa po od-
sekih. Info in prijave na tel. 0481-
884226 (Silvan Pittoli).

Prireditve

POLETJE POD KOSTANJEM: SKD Ta-
bor, Prosvetni dom Opčine, prireja od
21. ure dalje danes, 24. julija, koncert
Les Babettes.

SKD DRAGO BOJAN GABROVEC pri-
reja, pod pokroviteljstvom Občine
Zgonik in Društvene gostilne, v so-
boto, 25. julija, ob 21. uri koncert Kra-
ških ovčarjev. Odprtje kioskov ob 19.
uri. Vabljeni.

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren va-
bi v društveni bar n' G'rici v Boljun-
cu na ogled fotografske razstave So-
nje Gregori o Nepalju.

DOMAČE VEDUTE - Razstava Majde
Pertotti s Kontovela je odprta do ne-
delje, 9. avgusta, v Samatorci št. 49.

FOTOVIDEO TS80 vabi na ogled foto-
grafske razstave člana Pavla Morelja
»Pogledi v naravo«, ki je v gostilni na
Opčinah (nasproti cerkve). Vabljeni!

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fo-
tografske razstave člana Štefana Grgi-
ča v prostorih kavarne Igo Gruđen v
Nabrežini. Razstava bo na ogled do
konca avgusta.

SLOFEST: od petka, 18. do nedelje, 20.
septembra.

Mali oglasi

GOSPA išče katerokoli zaposlitev s
svojim avtom. Tel. št.: 329-3227075.

IŠČEM učbenike za 3. razred mehan-
skega oddelka višje srednje šole J. Ste-
fan. Tel.: 339-7876988.

MLAD FANT opravlja hitre dostave s
svojim kolesom. Tel. št. 334-8301226.

PRODAM čoln (4 mt.) tullio abbate
open s prikolico in pripomočki po
ugodni ceni. Tel. št.: 334-3362994.

PRODAM lepo ohranjeno otroško nad-
stropno posteljo s spodnjo posteljo
rumene oz. oranžne barve, 2 vzme-
tnici, 2 letveni podlagi, 2 nočni oma-
rici, 2 knjižni polici ter omarico. Tel.
št.: 328-7437616.

ZANESLJIV MOŠKI išče kakršnokoli de-
lo z uporabo dvo - štiri kolesnega vo-
zička s platformo. Tel. št.: 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hi-
šna pomočnica (tudi likanje) ali kot
negovalka starejših oseb, 24 ur dne-
vno. Tel. št.: 347-8601614.

Prispevki

V spomin na bratranca Marcella Soa-
vija daruje Ida Purič z družino 30,00
evrov za AŠD Vesna.

Namesto cvetja na grob Marte Slavec
darujejo Mira in Sonja Gregori 20,00
evrov ter Nada in Sonja Žerjal 20,00
evrov za Skupino 35-55 SKD F. Pre-
šeren.

Namesto cvetja na grob Marte Slavec
darujeta Milena in Sergio Bratos
20,00 evrov za Skupino 35-55 SKD F.
Prešeren.

V spomin na Marcella Soavija daruje-
ta Danilo in Nevi Tence 15,00 evrov
za AŠD Vesna.

24.7.2005

24.7.2015

Marija Vidali Uršič

Spomin nate v naših srcih še naprej
živi.

Tvoji najdražji

Kolonja, Bani, 24. julija 2015

ČEDAD - Osvežilno gostovanje iz Zagreba Ko si izposodimo misli in besede otrok

»Mi smo kraljevi a ne ljudi« je zanimiv gledališki projekt

PHOCUS AGENCY

Ko spregovorijo otroci, resnica butne vate. Tudi ko so njihove besede izposojene. Iz tega lahko nastane tudi gledališka uprizoritev. Kot je na primer projekt Mi smo kraljevi a ne ljudi - We are Kings, not Humans, ki ga je Hrvatsko narodno kazalište (HNK) iz Zagreba pripravilo v koprodukciji z bruseljskim festivalom Kunstenfestivalde-sarts 2015. Zaznavni pečat realizaciji pa je dal Matija Ferlin, režiser in koreograf uprizoritve. Projekt, ki so ga v sredo predstavili v čedajskem gledališču Ristori, je nastal v dveh fazah: najprej kot delavnica s predšolskimi in osnovnošolskimi otroki, nato pa kot prepis in analitična obdelava zbranega gradiva. In na tej osnovi so sestavili besedilo predstave. Nekaj tekstov so povzeli tudi iz knjig Marcella D'Orte, Mladena Kušca, Maurizia Ferlina in Danijela Žezlja ter Dijane Bolanča Paulić.

In o čem govorijo otroci (igralci)? O začetku sveta, o nastanku človeške rase, o rojstvu, o starših, o odnosih v družini, o njihovih željah, o ljubezni ... »Jaz sem prišel nekoč iz ničesar, sam sem prišel. Na svet sem prišel kot vsi lju-

dje.« »Jaz mislim, da smo nastali iz dinozavra. Mislim.« »Življenje je zelo lepo, samo ko ljudje umirajo, ni lepo. Samo takrat ni lepo.« »Hotela sem nekaj reči ... nekaj sem hotela reči o zemljanih, da so se najprej rodili šamani.« »Starši so dobri. Ali v starših se nekaj skriva, nekaj jim je neprijetno v življenju.« »Jaz sem Niko. A nekoč sem bil Marco Polo.« »Jaz znam govoriti o ljubezni. Zdaj ne morem, zdaj si moram lizati nogo.«

Takšne in še veliko drugih misli so na odru podali člani HNK iz Zagreba, ki so z gibi uprizarjali otroke, čeprav so bili oblečeni kot odrasli. V režiji mladega gledališčnika Matije Ferlina (rodil se je v Pulju leta 1982 in je prejel že vrsto nagrad) so nastopili Livio Badurina (svojo uspešno pot je začel v Sloveniji, kjer je dobil tudi 2 Borštnikovi nagradi in je sodeloval s SSG v Krvavi svatbi), Ana Begić Tahiri, Jadranka Đokić, Dušan Gojić, Ivan Jončić in Iva Mihačić. Zanimivo zastavljena in dobro izpeljana predstava je bila v hrvaščini z italijanskimi nadnapisi. Z vseh gledaliških vidikov je prinesla osvežitev. (bip)

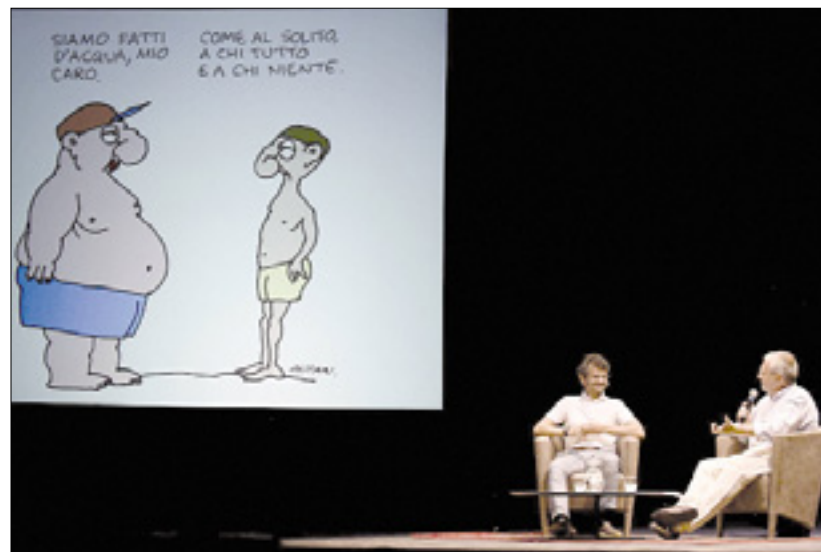
MITTELFEST - Andrea Segrè in Massimo Cirri o vodi in hrani

Preveč ali premalo, oboje je slabo, še najbolj pa potrata ...

Milijarda ljudi uživa premalo hrane. Milijarda ljudi je preveč. Dve milijardi ljudi bi lahko nahranili s tem, kar odvržemo. Tovrstne, zaskrbljujoče podatke je v svojem sredinem nastopu na letošnjem Mittelfestu navrgel Andrea Segrè, ki že več let opozarja na nesprijemljivo potratno hrano. Z njim se je na večernem srečanju pogovarjal radijski voditelj (in somišljenik) Massimo Cirri (Caterpillar, Rai2). V ilustracijo obravnavanih tem je slovit Altan za to produkcijo Laguna-movies Festival pripravil vrsto duhovito grenkih karikatur.

Na Mittelfestu, ki je letos odet v barve vode, je bilo srečanje Wastebusters - Voda, hrana in drugačna potrata, še kako uglaseno na izbrano temo. Kot je takoj izpostavil Segrè, Tržačan, ki je študiral na bolonjski univerzi, kjer je sedaj redni profesor Mednarodne agrarne in primerjalne politike, voda ni neusahljiva dobrina. Pojav postopnega gretja ozračja nesporno kaže na to. Z vodo, s hrano in še z marsičem bi moral sodobni človek smotrnejše ravnati. Paradoksalno ali ne, danes ne gre samo za pojav lakote ali podhranjenosti, temveč za precej splošno neprimerno prehranjevanje. Po uradnih podatkih zdravstvenih ustanov naj bi danes trpelo lakoto 862 milijonov oseb, približno dvakrat toliko je prekomerno (bolezensko) predebelih. Če se v revnejših državah vsesplošno slabo prehranjujejo, premalo in neakovostno, se v razvitejših prav tako, samo da v tem primeru preveč in prav tako neakovostno. »Potratni« pa so eni in drugi: v nerazvitih državah preveč pridelkov (iz raznih razlogov) ostaja na polju, v razvitih preveč hrane konča na odpadku. Pri tem gre v izgubo tudi voda: od 60 do 80 odstotkov vode se namreč uporablja za pridobivanje hrane.

Kaj po vašem mnenju odraža togo upoštevanje rokov trajanja življenja? Ne trudite se z odgovorom, našel ga je Segrè: strah. Današnji človek je (med drugim) obseden z bojaznijo do vsega, če-

S Segrejem (levo) se je pogovarjal Massimo Cirri

PHOCUS AGENCY

sar ne pozna, kar je drugačno, česar ne more takoj obvladati ... Kot strokovnjak seveda Segrè priporoča, da se roki uporabe upoštevajo, vendar s kančkom zdrave pameti. Testenin v neodprti embalaži nikakor ne gre zavreči, saj jih lahko zaužijete še mesece kasneje. Podobno velja celo za jogurt, če je bil pravilno hranjen. Vsekakor velja vselej preveriti, ne pa samo prebrati odtisnjen datum na konfekciji in zabrisati lonček v smeti. To avtomatično počno osebe med 18. in 30. letom, pravi Segrè. V dokaz utemeljenosti trditve o »relativnosti« učinka zapadlosti življenja so sprožili akcijo-tekmovanje: kdo poje največ več mesecev zapadlih jogurtov.

Najpametnejši strokovni nasvet pa je: ne nakupujte prekomerno! Segrè, ki rad »preučuje« ljudi med nakupovanjem v marketu, je prepričan, da se ljudje bojijo, da jim ne bi česa zmanjkalo in da bi drugi mislili, da si tega ali onega ne morejo privoščiti. Torej spet strah. Kako si pomagati? S preudarnostjo, s poznavanjem, z razmišljanjem. In z udeležbo na tovrstnih srečanjih. (bip)

Praizvedba Ljubimk Elfriede Jelinek

Mittelfest se nagiba h koncu, do nedelje pa bo na sporedu še nekaj zanimivih dogodkov. Današnji čedajski večer bo ob 18. uri uvedel koncert francosko-tunizijskega pianista Jean-Marca Luisade v cerkvi sv. Frančiška. Na sporedu Chopin, Mozart, Haydn, Schumann, Bizet, Debussy. Ob 20. uri si bo mogoče v gledališču Ristori ogledati prvo dramaturško adaptacijo romana Ljubimke Nobelovke Elfriede Jelinek v izvedbi gledališča Teatrino Giullare. Ob 22. uri bosta v cerkvi sv. Frančiška nastopila trobentač Marcus Stockhausen in Alireza Mortazavi. Stockhausen bo jutri, s štirinajstimi godbami na pihala deželnega združenja ANBIMA, uprizoril tudi koncert Himna vodi.

GLASBA - Jutri Severina v Kopru

Hrvaška pop pevka Severina bo znova ogrela Primorsko. Tokrat bo nastopila na Ukmarjevem trgu v Kopru in sicer jutri ob 21. uri.

Severina je v zadnjem času podrla vse rekorde priljubljenosti. Njene zadnje štiri skladbe si je na YouTube kanalu ogledalo kar neverjetnih 80 milijonov ljudi, več kot milijon pa si je v nekaj dneh že ogledalo njeno zadnjo pesem Calimero, ki jo boste lahko gotovo poslušali tudi v Kopru. Za poletno noč se je Severina odločila, da bo svoje oboževalce še posebej presenetila in sicer s plesno skupino Maestro, s katero je že uspešno sodelovala. Koncert bo ogrel DJ Uroš, ki bo od 21. ure vrtel hite z območja bivše Jugoslavije, za vizualni užitek pa bodo poskrbeli led ekrani s videospoti. Kasneje pa bo na oder stopila še Severina.

Kot je že običajno za največje glasbene dogodke, bo prostor pod odrom zagrajen za najbolj zveste oboževalce, ki si lahko zagotovijo mesto v Fan pitu (vstopnice od 29,90 €) ali Vip pitu (od 44,90 €), medtem ko bodo vstopnice za navadno stojišče v prodaji od 19,90 €. (I.F.)

Ples v čedajskih izložbah

Mittelfest se po tradiciji ne odvija le v kanoničnih prireditvenih prostorih, ampak se pojavlja tudi tam, kjer lahko vzpostavi stik z mimoidočimi. Tako je bilo v torek, ko so zmagovalke plesnega natečaja iz Trevisa in Bolzana predstavile svoje miniaturne koreografije v izložbah v središču mesta (na posnetku Phocus Agency). Tri plesne situacije so prikupno animirale trgovine z originalnim pristopom k umetniškimi izrazom »za steklom«. Mariaelena Daldin si je zamislila »cvetočo« svežino najstniškega pas de deux, Giulia Giacom duhoviti dvoboj med lutko v izložbi in stranko, Sarah Merler pa koreografijo v ritmu govornih besed in z neposredno vključitvijo prozorne stene. (ROP)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Arrival

The Vintage Caravan
Psihedelični rok, klasični rok
Nuclear Blast, 2015
Ocena: ★★★★★★

»Vintage karavana« je ravnokar privozila v Ulico Montecchi in parkirala pred sedežem našega tržaškega uredništva. Skupina iz Islandije je s seboj prinesla novo ploščo z naslovom Arrival.

The Vintage Caravan ni ravno nova skupina, saj so jo fantje ustanovili že leta 2006, takrat pa so bili stari le dvanajst let! Danes so dvajsetletniki že pri tretji plošči. Glasbeni projekt sta ustvarila pevec in kitarist Óskar Logi Ágústsson in bobnar Guðmundur Reynisson. Leta 2011 sta fanta v samozaložbi izdala istoimenski prvenec The Vintage Caravan, leto kasneje pa se jima je pridružil še basist Alexander Örn Númason. Skupina je bila tako z glasbenega vidika popolna, fantje pa so kmalu nato podpisali pogodbo z islandsko glasbeno založbo Sena Records. S pomočjo te založbe je še isto leto zagledal luč drugi plošček Voyage. V naslednjih dveh letih je zasedba veliko koncertirala in to ne samo na domačem otoku ampak tudi drugod po Evropi.

Glasbeni stil so fantje v teh letih predelali in ga usmerili v neke vrste vintage rok, se pravi psihedelični rok, ki stremi po sedemdesetih letih. V njihovih komadih razberemo glasbene vplive starejših skupin, kot so Black Sabbath, King Crimson in Cream, in tudi novejših bendov, tu mislim na zasedbe Graveyard, Orchid in Blues Pills. Ravno z zasedbo Blues Pills je skupina pogosto koncertirala v zadnjih dveh letih, nastopila pa je tudi kot predskupina legendarnega benda Pentagram. Končno je glasbeni potencial opazila tudi ena izmed večjih metal-hard rock glasbenih založb v Evropi, to je nemška Nuclear Blast Records in bendu ponudila pogodbo. Maja letos je tako izšla nova plošča z naslovom Arrival. Album sestavlja deset komadov, traja pa malo manj kot eno uro. Pesmi so v glavnem dolge, polne kitarskih rifov in psihedeličnih efektov. Na ploščku pa je prostor tudi za bolj romantične pesmi, kot je res prijetna hard rock balada Innerverse.

STOLETJE PLAKATA - Mestni muzej za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani

Fenomen plakata in razvoj na Slovenskem

Do 1. novembra razstavljenih okoli 200 plakatov 80 različnih avtorjev

V Mestnem muzeju za arhitekturo in oblikovanje (MAO) v Ljubljani je vse do meseca novembra na ogled razstava Stoletje plakata. Okoli 200 plakatov ter več kot 80 avtorjev obiskovalce seznani z razvojem plakata kot množičnega medija v 20. stoletju na Slovenskem. Na razstavi so predstavljene ključne oblikovne značilnosti v domala stoletni domači tradiciji, pojasnjeni so pomeni njegove komunikacijske vloge, predstavljeni številni dogodki, situacije oziroma družbeno politični kontekst v katerem so plakati nastajali. Na ogled so postavljena dela znanih domačih avtorjev, ki so pogosto prihajali iz vrst likovnih umetnikov, arhitektov ter kasneje oblikovalcev in so s svojim delom bistveno zaznamovali razvoj tega medija.

Od začetka 20. stoletja do 2. svetovne vojne

V svetovnem merilu se ekspanzijo modernega plakata, kot kombinacijo podob in besedila, umešča v čas koncem 19. stoletja, ko je industrijska množična proizvodnja za svoje delovanje vse bolj potrebovala dobro javno komunikacijo. Prvi pomembnejši premiki na domačem območju so se pričeli dogajati z začetkom 20. stoletja. S fenomenom plakata so se takrat pričeli ukvarjati že izobraženi slikarji ali arhitekti, kot so Janez Jager, Rihard Jakopič, Gvido Birolla, Ivan Vavpotič, Maksim Gaspari in Saša Šantel. Njihov temeljni prispevek je bil v tem, da se je umetnik pojavil kot avtor slikovnega osnutka knjižnega ovitka, znamke, razglednice, kalendarja, oglasa ali ne nazadnje plakata. Na tej stopnji so bili slovenski umetniki pionirji ukvarjanja s slikovno podobo na množično reproduciranem tiskanem gradivu. Njihove stvaritve zaznamuje narativnost, prepletenost s secesijskimi elementi, ki je prilagojena domačijskemu vzdušju oziroma t.i. narodnemu slogu. Plakati in oglasi so vse bolj postajali prvi pravi množični medij oglaševanja. V času novonastale Kraljevine SHS (1918) se je izrazito manifestirala tipološka raznolikost plakatov. Razširili so se predvsem tržni plakati, ki so oglaševali izdelke, storitve, gospodarske prireditve, sejme... V obdobju med letom 1921 in 1941 so npr. prav ti imeli veliko vlogo pri oglaševanju ljubljanskega velesejma. Prvi večji razcvet so doživela tudi reklamna podjetja. Najbolj znana je bila Aloma Company, ki je imela tudi lastni »Umetniški atelje za reklamno grafiko«. Lastne grafične oziroma t.i. osnutkarske oddelke so pričele odpirati tudi večje tiskarne (Jugoslovanska tiskarna, Delniška tiskarna, Učiteljska tiskarna, Mariborska tiskarna...) Znani avtorji tega obdobja so bili Janko Omahen, Domicijan Serajnik, Peter Kocjančič, Janez Trpin, Rudi Gorjup, Milko Bambič, Gojmir Anton Kos. Z njihovim prispevkom je secesijska tradicija dokončno presežena, na njeno mesto pa stopijo artdecojevski elementi in avangarda, ciljno usmerjena v prvi vrsti na področje komercialnega oglaševanja.

Partizanski plakat kot svetovni fenomen

Razvoj slovenskega plakata je prekinila oziroma svojstveno zaznamovala druga svetovna vojna. Plakat je v tem času dobil povsem novo, politično vsebino. Svojevstvena specifičnost slovenskega plakata v vojnem obdobju so zagotovo plakati narodnoosvobodilnega boja. Narodnoosvobodilni partizanski plakat je izšel iz samega narodnoosvobodilnega boja in je bil tesno povezan s kulturnim delovanjem v partizanih. Kot tak tudi v svetovnem me-

rilu velja za edinstven primer množično razširjenega angažiranega ilegalnega tiska. Izmed avtorjev velja izpostaviti številna imena, kot so Nikolaj Pirnat, Ive Šubic, Alenka Gerlovič, Dore Klemenčič- Maj, Vladimir Lakovič, France Mihelič, Dušan Petrič, Ive Seljak- Čopič, Janez Vidic, Lojze Lavrič, Saša Sedlar, Branko Simčič, Marjan Šorli ... Ob partizanskem plakatu pa ne gre prezreti tudi plakatov kolaboracijskih domobranskih formacij. Za organizacijo in vsebino domobranskih plakatov je bila v prvih mesecih odgovorna Rupnikova pokrajinska uprava, pozneje pa je to delo formalno prevzel propagandni odsek domobranskega organizacijskega štaba, ki je začel voditi ostro protikomunistično propagando, za kar so imeli zagotovljene odlične pogoje in sredstva. Italijanska in nemška okupacijska vojska je zasedla predvojne tiskarske obrate, ki so jih uporabljali skupaj s kolaboranti (med drugim Ljudsko tiskarno, predvojno Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani, ki je veljala za eno izmed najsodobnejše opremljenih tiskarn). Najvidnejši oblikovalec domobranskih plakatov je bil Jože Beranek. Formalno so ti plakati nadaljevali predvojno artdecojevsko govorico, vsebinsko pa so zaznamovani s protikomunistično, protipartizansko, protizavezniško in celo protisemitsko ikonografijo. Plakatska produkcija obeh strani je bila skoncentrirana na čas med letoma 1943 in 1945.

Plakat v povojnem času

V nadaljevanju so na razstavi predstavljeni plakati socialističnega realizma v zgodnjem povojnem obdobju z deli Edvarda Ravnikarja in drugih pripadnikov mlade povojne generacije arhitektov. Oblikovna dikcija plakatov pod močnim vplivom socialističnega realizma je še posebej značilna za čas do leta 1948. Vse od petdesetih let minulega stoletja dalje pa je plakat na Slovenskem doživel velik razcvet. Takrat so številni arhitekti (Uroš Vagaja, Grega Košak, Majda Dobravec, Jože Brumen...) pod vplivom Edvarda Ravnikarja pričeli s sodobnimi pristopi pri oblikovanju dovršene in učinkovite plakatske govorice. To je bila prva generacija grafičnih oblikovalcev, ki je na domačem oblikovalskem področju uveljavila modernizem. Na prehodu iz šestdesetih v sedemdeseta leta so se jim pridružili številni mlajši kolegi, ki so prihajali iz ljubljanske šole za arhitekturo ali pa so se vračali s šolanja v tujini. Izobraževali so se tako na Zahodu (Benetke, Milano), kot tudi na Vzhodu (Varšava). Vidnejši predstavniki tega obdobja so Peter Skalar, Janez Suhadolc, Judita Skalar, Oskar Kogoj, Tomaž Kržišnik in Matjaž Vipotnik. Sledili so jim oblikovalci Jani Bavčer, Nino Kovačević, Miljenko Licul, Ranko Novak in številni drugi. Večina izmed njih je pod vplivom

postmodernistične paradigme, razvijala novo izraznost in v plakatno oblikovanje vnesla večpomensko govorico in stilni pluralizem. Pričelo se je obdobje sodobne plakatske govorice, ko so domači oblikovalci sledili sodobnim grafično-oblikovalskim smernicam oziroma so le te celo vzpostavljali. Izpostaviti velja plakate Matjaža Vipotnika in skupino Novi kolektivizem v osemdesetih letih. Oblikovanje Novega kolektivizma je prinašalo nov, nekonvencionalen postmodernistični jezik, ki so ga tudi družbeno aktualizirali in postavili v kontekst sodobnosti, s čimer so ponovno obudili protestno vlogo političnih plakatov. To so s svojim retroprincipom, uresničenim skozi recikliranje in montažo, pri čemer so računali na učinkovitost preseñenja, najradikalneje izvedli na plakatu za dan mladosti leta 1987.

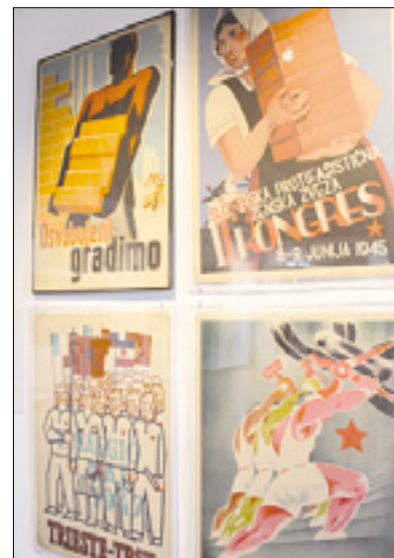
Na drugi strani pa ne gre prezreti, da so se od petdesetih let naprej dokaj nemoteno razvijale in množično razširile tudi vse ostale plakatske zvrsti: tržni, turistični, športni, ekološki, predvsem pa kulturni (filmski, razstavniki, glasbeni, gledališki) plakati. Oblikovalca, ki sta na začetku sedemdesetih pomembno zaznamovala razvoj gledališkega plakata v Sloveniji sta bila Tomaž Kržišnik in že prej omenjeni Matjaž Vipotnik. Mestno gledališče ljubljansko, SNG Drama Ljubljana in Eksperimentalno gledališče Glej so bila prva gledališča, ki so pri nas vzpostavila gledališki plakat kot medij, ki je z likovnim kompleksnim semantičnim nagovorom napovedoval gledališke predstave. Ko so se ekonomske in politične razmere na začetku osemdesetih let zaostrele, je to vsebinsko radikalneje odmevalo tudi na tem področju. Močna politična sporočila so vse pogostejše bila skrita za prikrito simbolično gledaliških, razstavnih in glasbenih plakatov.

V kontekstu grafičnega oblikovanja se vloga plakata v slovenskem prostoru v 20. stoletju, ki ga zaradi množične rabe

Znameniti plakat ob dnevu mladosti je, kot vsi drugi, pričevalec svojega časa.

FOTO ROŠA

plakata na vseh področjih družbenega dogajanja lahko označimo kot stoletje plakata, kaže kot pomembna, v določenih trenutkih kot celo prelomna. Predvsem pa velja izpostaviti, da se je plakat v teku preteklega stoletja vzpostavil kot medij z lastnimi zakonitostmi, katerega propagandna moč, ne glede na zvrst in dosegljivost v javnem prostoru, je imela tudi nezamenljivi vpliv na družbene spremembe.

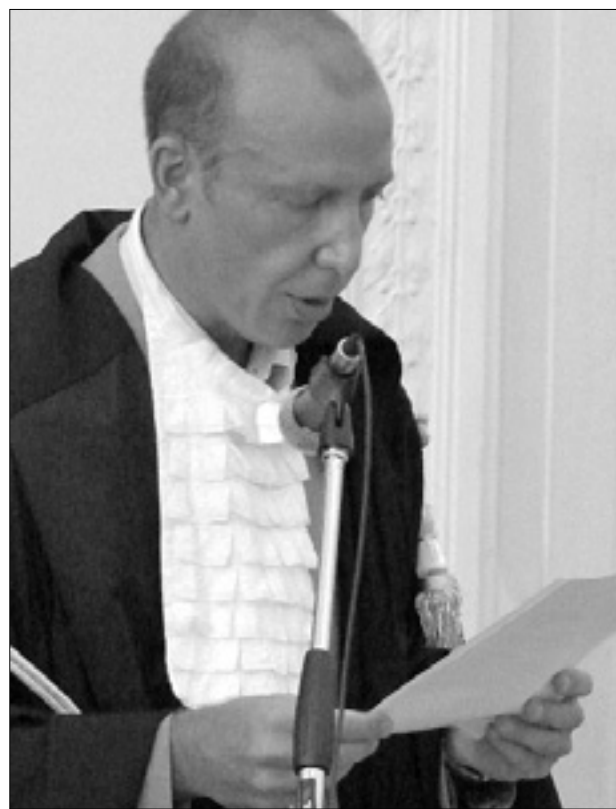

Roša

GORICA - Šestnajst kaznovanih v drugem »maksi« procesu zaradi azbesta

Obsojeni na sto deset let zaporne kazni

Sodnik včeraj med branjem sodb (levo), v sodni dvorani zadovoljstvo odvetnikov in svojcev umrlih zaradi azbesta (zgoraj)

BUMBACA

Na goriškem sodišču se je včeraj ob 13.45 zaključil drugi »maksi« proces zaradi smrti, povezanih z vdihovanjem azbesta v tržiški ladjedelnici Italcantieri (danes Fincantieri). Sodnik Nicola Russo je prisodil skupno 110 let in šest mesecev zaporne kazni ter milijon 370 tisoč evrov odškodnin. S tem je potrdil odgovornost šestnajstih vo-

dilnih mož ladjedelniške družbe.

Zaradi nenamernega umora jim je naprtil kazni po dvanajst, devet in sedem let zapor. Z dvanajstletnim zaporom je kaznoval Maria Abbono, ki je bil v ladjedelnici odgovoren za varnost, a naj ne bi mignil niti prsta, da bi preprečil vdihavanje azbesta; dolžili so ga kar 44 smrti, kolikor je bi-

lo tožečih strank v sodnem postopku. Ista kazen je doletela še Giorgia Tupinija, nekdanjega ministra in predsednika Italcantierija, ki so mu pripisovali odgovornost za 35 smrti, Antonia Zappija, upravnega direktorja, ki so ga dolžili za 33 smrti, ter Enrica Bocchinija, predsednika Italcantierija in nato člana vodstva družbe Fincantieri, ki naj bi bil kriv za 36 smrti. Ostale kazni gredo od enega do sedmih let.

Sodnik je v bistvu podvojil težo sodb, ki jo je oktobra lani izrekel sodnik Matteo Trotta. Ta je v prvem »maksi« procesu s skupno 55 leti zapor kaznoval trinajst vodilnih mož Italcantierija; najtežjo kazen je tedaj naprtil nekdanjima direktorjema Vittoriju Fanfaniju (sedem let in sedem mesecev zapor) in Manliu Lippiju (sedem let in šest mesecev).

Na podlagi včerajšnje razsodbe bodo obsojeni morali izplačati družinam umrlih delavcev po 50 tisoč evrov (sicer dokončna odločitev o zneskih bo padla v civilnem procesu) ter še 30 tisoč evrov združenju izpostavljenih azbestu in sindikatu CIGL, ki sta tudi vložila civilno tožbo. »Zadovoljni smo s sodb, ker podvaja kazni in priznava dostojanstvo teh, ki so bili ob življenje zaradi opravljanja svojega dela. Naša zahvala gre državnemu tožilstvu iz Gorice. Izražamo mu tudi solidarnost zaradi napadov, ki jih je bilo deležno ob nedavnem zasegu območij Fincantierijeve ladjedelnice,« sta včeraj izjavila Chiara Paternoster in Davide Bottegato iz tržiškega združenja izpostavljenih azbestu.

Sedaj bo treba še počakati na objavo pisne utemeljitve razsodbe; zagovorniki obsojenih so že napovedali, da se nameravajo

GORIŠKA

Res pasja vročina!

Marsikje v deželi FJK in še zlasti na Goriškem se je živosrebrni stolpec včeraj ponovno dvignil in nameril preko 40 stopinj Celzija v Gradišću, kjer tako visoke temperature ne pomnijo vsaj petindvajset let. To so včeraj sporočili iz deželne meteorološke opazovalnice Osmer-Arpa, kjer zbirajo podatke, ki jih beležijo naprave civilne zaščite. Povedali so še, da je včerajšnja povprečna temperatura (preko 31 stopinj Celzija) presegla celo vrhunce vročine iz let 2006 in 2010.

TRŽIČ - Družčina mladoletnikov iz tujine

Pripeka jih je »strla«

Med vožnjo je odpovedala klimatska naprava v avtobusu - Namenjeni so bili v Marino Julio

Vročinski val, ki je zajel tudi Goriško, bo še dolgo ostal v spominu družčine mladoletnikov iz tujine, ki so morali zaradi neznosnih temperatur poiskati pomoč v bolnišnici.

Skupina kakih tridesetih mladostnikov se je včeraj pripeljala z manjšim avtobusom na Goriško. Na pot so krenili v Lignano, namenjeni pa so bili v Marino Julio pri Trziču, kjer naj bi preživeli krajši čas na počitnicah. Med potjo pa jih je zaradi vročine v notranjosti vozila obšla slabost. Med vožnjo je namreč odpovedala klimatska naprava v avtobusu, zaradi česar je temperatura skočila krepko navzgor. Zaman je bilo odpiranje oken za hlajenje zraku. Slabo so se počutili tik pred prihodom v Trzič. Obvezen je bil klic na pomoč. Na kraj se je nemudoma pripeljalo več rešilnih vozil in patrolja tržiških karabinjerjev. Mlade so odpeljali v bolnišnico San Polo, kak ducat so zdravniki zadržali na nadaljnjem zdravljenju. Hujših posledic zanje ne bo, le da namesto osvežitve ob morju bodo iz Trziča odnesli spomin na bolnišniške zidove.

Mladoletnikom je priskočilo na pomoč zdravstveno osebje

RONKE - Ponoči

Vandali na šoli

V Ronkah so bili ponovno na delu vandali. V noči na včerajšnji dan so se znesli nad šolski kompleks v D'Annunziovi ulici, ki je že bil njihova tarča aprila letos.

Vlomili so v stavbo nižje srednje šole Leonardo Da Vinci in razsajali po učilnicah. Ko pa so našli ključke še drugih šolskih objektov, so vstopili v poslopje bližnjega vrtca za šolsko telovadnico, kjer so v notranjosti aktivirali gasilni aparat in pomazali leseni pod. Takoj po tem so pobegnili s kraja, saj jih je morda kdo zmotil, in k sreči niso vstopili še v druga poslopja v neposredni bližini. Posledice vandalskega pohoda je odkrilo šolsko osebje, ki je z njo seznanilo občinsko tehnično službo in karabinjerje. Občina bo morala potrošiti kar dva tisoč evrov za odstranitev prahu, ki so ga izstrelili iz gasilnega aparata, nadomestiti pa bo morala tudi vse ključavnice.

Pred nekaj meseci so vandali v športni palači Armando Filiput povzročili za deset tisoč evrov škodo, ki pa še ni bila odpravljena.

pritožiti zoper sodb. Z le-to se je včeraj vsekakor zaključil drugi »maksi« proces, ki se je vlekel skozi 35 sodnih obravnav (med prvim procesom je bilo obravnav dvakrat več). Šestnajstim osumljencem so sodili za smrt 44 delavcev, za kar je tožilstvo vprašalo skupno 80 let in osem mesecev zaporne kazni, civilne stranke v postopku pa okrog osem milijonov evrov odškodnin. Obtožba je slonela na ugotovitvi, da osumljenci - morda na najvišjih mestih v vodstvu družbe - niso mogli ne vedeti, da je azbest smrtno nevaren, vendar niso primerno poskrbeli za zaščito delavcev.

Tretji proces zaradi smrti izpostavljenih azbestu se bo začel v oktobru pred novim sodnikom.

GORICA - Predsednik pokrajine

»Problem težkega prometa po mestnih ulicah rešujemo z Vidmom in Novo Gorico«

Potem ko je bojeviti odbor občanov iz severne goriške mestne četrti, ki so navedeni težkega prometa po Svetogorski in bližnjih ulicah, že zbral preko 1000 podpisov, se je s tem v zvezi ponovno oglašil predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Po njegovem mnenju je protest občanov popolnoma utemeljen, zato je tudi sam pristopil k reševanju problema.

»Kljub temu, da je za to pristojna goriška občina, moramo najti skupni dogovor, predvsem pa alternativno pot za tovornjake, ki iz Slovenije vozijo po Svetogorski ulici proti Vidmu,« je včeraj sporočil Gherghetta, ki je na to temo naslovil pismo na predsednika videmske pokrajine Pietra Fontaninija ter na župana

GORICA - SSK

Rajoni: Dolžnostno dejanje za pravice

»Vztrajanje za obnovo goriških rajonskih svetov je bilo dolžnostno dejanje za pravice goriških Slovencev in Furlanov,« poudarjajo v pokrajinskem vodstvu stranke Slovenske skupnosti (SSK) in se zahvaljujejo svetnikom občinskega sveta, ki so podprli predlog resolucije za oživitve rajonskih svetov v goriški občini. Predstavili so ga trije svetniki SSK Božidar Tabaj, Marilka Koršič in Walter Bandelj, podpisali in podprli pa navzoči predstavniki svetniških skupin Federacije leve, Gibanja 5 zvezd, list Gorizia è tua in Popolo di Gorizia. Zavrnili so ga ostali svetniki desne sredine.

»SSK pa z začudenjem jemlje na znanje odločitev dveh prisotnih predstavnikov Demokratske stranke, Davida Peterina in Oliviera Furlana, ki predloga nista podpisala. Med volitvami Peterina ni bilo v dvorani, Furlan pa se je vzdržal,« sporočajo iz vodstva in dodajajo: »Naša stranka je od vedno zagovarjala temeljno vlogo, ki so jo opravljali rajonski sveti. Ta vloga je bila bistvenega pomena za goriške Slovence in Furlane, ki so v rajonskih svetih imeli določeno upravno avtonomijo in možnost sodelovanja pri občinski upravi. Zaradi tega in ker so bili predmetni rajonski sveti dediščina nekdanjih občin, ki jih je fašizem ukinil leta 1929, predstavlja njihova ukinitve grobo omejevanje pravic slovenske in furlanske skupnosti v Gorici. SSK je od vsega začetka zahtevala, da se rajonski sveti ohranijo kljub temu, da je deželni zakon 1/2011 zvišal kriterije, po katerih so lahko delovali. Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec je z nemalo truda tudi dosegel, da so za Gorico, kjer se izvaja zaščita po zakonu 38/01, priznali bolj mile kriterije. Z obžalovanjem pa moramo še enkrat ugotoviti, da je sedanja goriška občinska uprava popolnoma gluha pri soudeležbi manjšinske skupnosti na raznih ravneh javne uprave kot tudi pri izvajanju zaščitnih določil iz zakona 38/01.«

»Zavrnitev ponovne oživitve rajonskih svetov je le še en korak na poti postopnega izrivanja slovenske manjšine iz javne uprave, kot se dogaja z ukinjanjem pokrajin in združevanjem občin na podlagi deželnega zakona 26/2014 ter z novim volilnim zakonom 52/2015. Gre za resno vprašanje, saj tvegamo, da bomo kot manjšina ostali zaznavni le kot kulturni rezervat, kar je v navzkrižju z zaščitno zakonodajo in mednarodnimi pogodbami,« so prepričani pri SSK.

Gorice in Nove Gorice, Ettoreja Romolija in Mateja Arčona.

»Stanje je postalo nevzdržno za območje goriške pokrajine, predvsem pa za Gorico. Videmska pokrajina že več časa dopušča tovornjakom, ki svojo pot začnejo v Novi Gorici, da prečkajo goriško mestno središče in da se peljejo po ulicah, ki nikakor niso primerne za težki promet,« je zapisal predsednik goriške pokrajine. Gherghetta je med drugim ponudil svojo razpoložljivost za sklic skupnega srečanja, na katerem naj bi pretehtali morebitne rešitve, ki bi pripomogle k drastičnemu zmanjšanju težkega prometa po goriških ulicah, kakor zahtevajo občani. (av)

GORICA - Po ukinitvi pokrajine

Nedorečena usoda muzejev

Portelli: »Naj bodo vključeni v strukturo Vile Manin«

Reforma krajevnih uprav, ki prinaša tudi napovedano ukinitve pokrajin, bo privedla do številnih sprememb pri najrazličnejših ustanovah. Med te seveda sodijo tudi goriški Pokrajinski muzeji, ki jih upravlja pokrajina, njihova usoda pa je še vedno neznanka. Zaradi nedorečenosti vlada okrog tega vprašanja zaskrbljenost, saj gre za usodo osrednje muzejske ustanove na Goriškem. Pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli nam je pojasnil stališča in predloge goriške pokrajinske uprave.

»Rad bi poudaril, da pokrajina o tem žal ne odloča, saj bodo vse odločitve sprejeli na deželi. Dodal pa bi, da imajo Pokrajinski muzeji za seboj bogato zgodovino, ki sega v čas avstro-ogrskega cesarstva. Stari so približno 150 let, preživeli pa so že dve svetovni vojni, tako da nas reforma krajevnih uprav ne posebej straši,« pravi Portelli in v isti sapi opozarja, da pa ga skrbi jo finančna sredstva. Ta so namreč prepotrebna za nadaljnje delovanje muzejev. »Kot pokrajina smo deželni upravi predlagali rešitev, ki je po našem mnenju najboljša za prihodnost pokrajinskih muzejev. Nepremičnine, muzejske zbirke, premoženje, umetnine, arheološki predmeti in ostanki iz prve svetovne vojne morajo absolutno ostati v Gorici, upravljala pa naj bi jih dežela. Približno dvajset zaposlenih oziroma osebje Pokrajinskih muzejev naj bi tudi prešlo pod deželo,« pojasnjuje odbornik.

Ravno danes je na deželi napovedana razprava o reformi muzejev. »Prebral sem osnutek novega zakona. Če ga bodo sprejeli, bodo samo nekatere muzeje, ki odgovarjajo določenim kakovostnim pogojem,

uvrstili med deželne muzeje. Pokrajinski muzeji seveda zadostujejo vsem tem pogojem, problem pa je v tem, da naj bi po novem zakonu upraviteljice muzejev postale medobčinske zveze. Goriška občina trenutno nima finančnih zmogljivosti, ki bi ji omogočile, da bi vzdrževala in vlagala v razvoj krajevnih muzejev, dežela pa je do sedaj krila le pet odstotkov vseh stroškov. V tem primeru bi verjetno muzeje zaprli po šestih mesecih,« ugotavlja pokrajinski odbornik, ki ima sicer predlog, kako naj se zadeva uredi. »Mestni muzeji lahko delujejo le v večjih občinah, kot sta na primer Trst in Videm, Gorica pa je ekonomsko prešibka. Zato bi morali goriške Pokrajinske muzeje prepustiti neposredno deželi, s tem da jih vključimo v strukturo Vile Manin. Upam, da se bodo zadeve res tako izšle,« poudarja Portelli, ki se je na to temo že večkrat sestel z deželno upravo, predvsem seveda z deželnim odbornikom za kulturo Giannijem Torrentijem.

Federico Portelli (levo) in sedež Pokrajinskih muzejev na Kornu

BUMBACA

Pokrajinski odbornik obenem ne izključuje sodelovanja z mestno upravo. »Absolutno podpiram enotno vstopnico za muzeje, ki jih upravljajo različne ustanove. Lepo bi bilo, da bi si lahko z isto vstopnico ljudje ogledali Pokrajinske muzeje, goriški grad in na primer še sinagogo. To bi zagotovo turistom olajšalo ogled naših znamenitosti. O tej možnosti smo se pogovarjali, ko je bil na goriški občini še odbornik Rodolfo Ziberna. Odkar njega ni več, so občinski upravitelji obmolknili,« zna povedati Federico Portelli. (av)

NOVA GORICA - Gledališče

»Neda Rusjan Bric delo ustrezno opravlja« Kulturna ministrica ji je podaljšala vedejevstvo

Vršilka dolžnosti direktorja novogoriškega gledališča, Neda Rusjan Bric

NOVA GORICA Ukradli zlat nakit in gotovino

Vlomilci so se včeraj ponoči spravili nad hiši v Novi Gorici in Rožni Dolini. V prvem primeru so vstopili skozi vhodna vrata in ukradli zlat nakit in gotovino, v drugem primeru so bili nepridipravi na delu zgodaj popoldne, ko so s silo vlomili vhodna vrata hiše v Rožni Dolini in iz nje vzeli več tisoč evrov vreden zlat nakit. Policisti opozarjajo, naj se v takih primerih ob prihodu domov ljudje ne dotikajo ničesar zaradi morebitnega poškodovanja ali uničenja sledi za vlomilci. (km)

Nedi Rusjan Bric, dosedanja vršilka dolžnosti direktorja novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča (SNG), ki se ji te dni izteka mandat, je ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar podaljšala vedejevstvo, in sicer največ za obdobje enega leta oziroma do imenovanja novega direktorja.

Na ministrstvu za kulturo so včeraj za Primorski dnevnik potrdili neuradne informacije o tem, da tudi na ponovljenem, se pravi drugem, razpisu za direktorja SNG Nova Gorica ni bil izbran noben od treh prijavljenih kandidatov, ki so izpolnjevali razpisne pogoje. »Po pregledu celotne spisovne dokumentacije in ob upoštevanju dejstva, da nobeden izmed kandidatov ni izkazal obvladovanja vseh veščin, ki naj bi odlikovale direktorja narodnega gledališča, pač pa je sleherni dokazal le njihovo parcialno poznavanje, ter negativnih mnenjih sveta in strokovnega sveta, se je ministrica za kulturo odločila, da se ne izbere nihče od prijavljenih kandidatov,« je pojasnil Velko Glaner iz službe za odnose z javnostmi na Ministrstvu za kulturo.

Kot smo že večkrat poročali, so se na drugi razpis ministrstva za direktorja novogoriškega SNG prijavi štiri kandidati, med njimi tudi Neda Rusjan Bric, a je ministrstvo ni povabilo na razgovor, temveč je njeno kandidacijo zavrnilo ker da ne izpolnjuje vseh razpisnih pogojev, medtem ko je lani v času prvega razpisa bila tudi ona med drugimi kandidati, ki so bili povabljeni na omenjeni razgovor ministrstva, njena kandidatura pa je bila obravnavna tudi v nadaljnji proceduri, vendar za direktorja že na prvem razpisu ni bil izbran nihče od prijavljenih.

Večina igralskega ansambla se je ob letošnji zavrtni Nede Rusjan Bric zavzela za njeno imenovanje, pristojne je k upoštevanju želja zaposlenih nato pozvalo še Združenje dramskih umetnikov Slovenije. Ministrstvo je k ponovni preučitvi njene kandidature pozval še novogoriški mestni svet, ki je sicer podprl ostale tri kandidate.

Kaj torej sledi sedaj? Na ministrstvu s pomočjo določila Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo pojasnjujejo, da ustanovitelj imenuje vršilca dolžnosti direktorja javnega zavoda tudi v primeru, da je bil izpeljan javni razpis za imenovanje direktorja, pa se ni nihče prijavil oziroma nihče izmed prijavljenih kandidatov ni bil izbran. Tako je ministrica z odločbo v začetku julija Bric Rusjanovo imenovala za vršilko dolžnosti direktorice Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica. Nadaljevanje mandata oziroma drugo zaporedno vedejevstvo začne z 19. avgustom. »In sicer do imenovanja novega direktorja po izvedenem javnem razpisu, vendar najdlje za dobo enega leta,« pristavljajo na ministrstvu, kjer so na naše vprašanje glede novega razpisa za direktorja SNG Nova Gorica odgovorili: »Z razpisom se še ne mudi, saj Neda Rusjan Bric delo ustrezno opravlja.«

Katja Munih

GORICA - V avgustu tretji mednarodni turnir »v 4 jezikih«

Na sejmišču olimpijsko naselje

Športniki iz Avstrije, Slovenije in Italije se bodo pomerili v košarki, odbojki, ragbiju, tenisu in rokometu - Uporabili bodo objekte na obeh straneh meje

Če se Rim poteguje za to, da bi leta 2024 gostil Olimpijske igre, bo Gorica že letos poleti gostila svojo malo »Olimpijado«, s tem da bodo v hali D sejmskega razstavišča v Ulici Barca celo postavili neke vrste olimpijsko vas. Od petka, 28. avgusta, do nedelje, 30. avgusta, bo na Goriškem potekal tretji mednarodni

mladinski športni turnir »Gorizia in 4 lingue« (Gorica v 4 jezikih), na katerem bodo nastopili športniki iz Avstrije, Slovenije ter iz dežele FJK in drugih italijanskih dežel, pomerili pa se bodo v košarki, odbojki, ragbiju, tenisu in rokometu.

Približno 500 atletov se bo v avgustovskih dneh mudilo v Gorici, tako da

bodo lahko tudi izkoristili najrazličnejše športne objekte na obeh straneh državne meje. Šest telovadnic bodo uporabili za košarkarske in odbojkarne tekme, na travnati zelenici v Podgori bodo nastopali ragbisti, teniški dvoboji bodo potekali na igrišču na Rojcah, rokometarji pa bodo prišli na svoj račun v telovadnici v Novi Gorici.

Prava novost turnirja, ki ga prireja združenje Smilevents s pokroviteljstvom goriške občinske in pokrajinske uprave, trgovinske zbornice, Fundacije Goriške hranilnice in konjeniške brigade Pozzuolo, pa bo, kot smo že prej omenili, olimpijska vas, ki jo bodo uredili v hali D sejmskega razstavišča; območje je večino časa med letom neizkoriščeno, ravno

šport pa ponuja priložnost, da ga oživijo tudi mimo sejmskih prireditvev. Naselje bo gostilo športnike, trenerje in odbornike društev, ki bodo lahko navezovali stike in nove prijateljske vezi ter bodo lahko preživeli alternativen konec tedna v pravem športnem duhu, zagotavljajo organizatorji.

Tekmovanja se bodo začela v petek, 28. avgusta, ob 10. uri, slavnostno odprtje letošnjega turnirja »Gorica v 4 jezikih« pa bo istega dne ob 19. uri v mestu, in sicer na Trgu Sv. Antona. Za dodatne informacije o turnirju so na voljo uradna spletna stran www.go4lingue.com, Facebook stran [fb.com/Go4lingue](https://www.facebook.com/Go4lingue), naslov elektronske pošte smilevents.go@gmail.com in telefonska številka 348-2582536. (av)

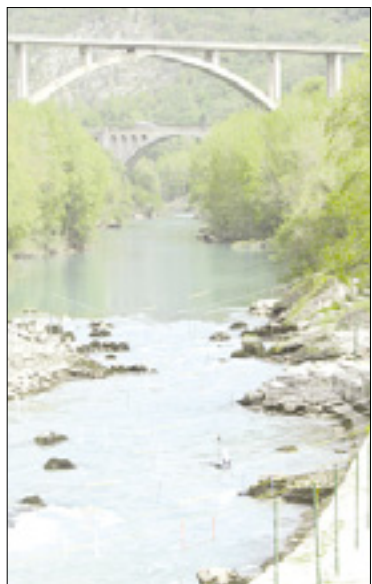
SOLKAN - Kajakaški center

Na brzicah 300 mladih iz sedemnajstih držav

Dogodek dobro vpliva tudi na lokalno in širšo turistično ponudbo

Ta vikend se bo na soških brzicah pri solkanskem Kajakaškem centru skoraj tristo mladih tekmovalcev iz sedemnajstih držav pomerilo na ECA Junior Cupu - Solkan 2015. Neuradni mladinski svetovni pokal prihraja v Solkan po že izpeljanih tekmovanjih v Bratislavi (Slovaška), Flattachu (Avstrija) in Augsburgu (Nemčija). Sicer pa v Kajakaškem centru, ki je pridobil tudi naziv *Evropski center za razvoj mlajših kategorij*, že ves teden poteka ECA trening kamp.

»V pripravljalnem tednu mladi kajakaši in kajakašice veliko trenirajo, ostane pa jim tudi čas za "turistične izlete". Prednost dogodkov za mlade je vsekakor ta, da jih velikokrat spremljajo tudi starši, kar vsekakor dobro vpliva tudi na lokalno in širšo turistično ponudbo in spodbuja športni turizem,« sporočajo iz solkanskega Kajakaškega centra. (km)

Proga pri Kajakaškem centru

Hala sejmskega razstavišča v Ulici Barca

BUMBACA

GORICA - Novosti septembrskih Okusov na meji

Od pleskavic do veganstva

Septembrski praznik Okusi na meji, med katerim se na ulicah Gorice kar tre ljudi, bodo letos dodatno razširili. »Nikoli se ne smemo zadovoljiti z že doseženimi rezultati, kar velja za katerokoli pobudo. Tovrstne dogodke je treba nadgrajevati in izboljševati, drugače zamrejo,« je prepričan župan Ettore Romoli, ki je včeraj z občinsko odborico Arianno Bellan predstavil nekatere novosti letošnjih, že dvanajstih Okusov na meji, ki bodo potekali med 24. in 27. septembrom.

Med novosti nedvomno sodi vse bolj raznolika ponudba, saj za omenjen praznik vlada med gostinci in razstavljalci iz najrazličnejših držav izredno zanimanje. To je samo po sebi umevno, saj so Okusi na meji po navajanju občinske uprave lani privabili v Gorico približno pol milijona ljudi. »Do izteka roka smo prejeli 472 prošnji, medtem ko smo jih lani prejeli 405. Skupno smo letos sprejeli 349 prošnji, lani pa 236, tako da bo letos mnogo več stajnic,« pravi odbornica Arianna Bellan. Prizorišče praznika bodo letos razširili na Ulico Marconi, Ulico Colobini in na Dvor Sant'Illario. Na omenjenih ulicah, v Raštelu in na Trgu Cavour bo t.i. slovenska vas, ki se je v preteklosti imenovala »vas prijateljstva«. Na tem območju bodo priredili tudi nekaj kulturnih in informativnih dogodkov na temo prehranjevanja po zgledu milanskega Expa. Debate in predavanja bodo na sporedu tudi v goriškem gradu in grajskem naselju, kjer bodo uredili »zele-

Župan Gorice in odbornica z letakom letošnjih Okusov na meji

BUMBACA

no vas«. »Ne moremo mimo vegetarijancev, veganskih receptov in biološke hrane, ki je v zadnjem obdobju vse bolj aktualna,« razlaga župan. V sklopu pouličnega praznika bo Gorico obiskal tudi kuharski šef Pietro Leemann, ki velja za ambasadorja vegetarijanskega načina prehranjevanja. In ravno zelenjava in biološka hrana bosta letos odigrali posebno vlogo, kar je razvidno tudi s promocijskega letaka - ta sicer ni še dokončen -, na katerem stoji maneken-

ka z »zelenjavno lasuljo«.

Po lanskem uspehu bodo letos okrepili severno in južnoameriško ponudbo, Američane pa bodo namestili v Ulico Cadorna. Če bo »balkanska vas« še vedno v ulicah De Gasperi in Roma, Francozi v Ljudskem vrtu in na Verdijevem Korzu, Avstrijci pa na tradicionalni lokaciji na Trgu Battisti, se bodo Britanci letos preselili na Travniki, britanska ponudba pa bo še bolj raznolika. »V prihodnosti bo treba razši-

riti mesto, saj zanimanje narašča iz leta v leto. Prav zaradi tega se moramo osredotočiti na kakovost,« poudarja župan in potrjuje, da bodo tudi letos pri prazniku sodelovali številni prostovoljci.

Dvanajsti Okusi na meji bodo postregli še z eno novostjo. »Do 12. septembra bomo na občini sprejemali sponzorje oz. pokrovitelje, ki želijo prispevati vsaj 1.000 evrov ali več ter izkoristiti poulični praznik za promocijo in oglaševanje. Poleg tega bomo v kratkem objavili razpis, saj iščemo nekoga, ki bi prodajal spominčke, kot so majice, čepice in predpasniki. V zameno bo naša občina vprašala 5.000 evrov denarnega prispevka za izkoriščanje blagovne znamke, ostali del zaslužka pa bo v celoti romal v žep podjetja ali osebe, ki si bo prevzela to odgovornost,« je še napovedala odbornica Arianna Bellan. (av)

GORICA V parku Lenassi mladinska poletna scena

Z današnji dnem in do nedelje bo v goriškem parku Lenassi niz koncertov s prostim vstopom pod naslovom *Into the park Festival @ Parco Lenassi*, ki ga prireajo mestna uprava, Punto Giovani in zadruga Le Maccchine celibi v sodelovanju z združenji iz FJK in Slovenije. Danes ob 17. uri bo dogodek *It's a Reggae Ting*, na njem bodo nastopile skupine Silence of Shadows Sound, Fyah Aaty Sound in Warrior Charge Soundsystem.

Večdnevna prireditev se bo nadaljevala jutri ob 17. uri z dogodkom *Sajeta Opening Act*, ki ga prireajo v sodelovanju z združenjem Sajeta Festival in zvezo Mink iz Tolmina. Nastopilo bo več glasbenih skupin iz dežele FJK in iz Slovenije, med katerimi bodo The Hunting Dogs, Run out of Time in Laboratorio sonoro. Jutri bomo med drugimi predstavili pobudo *Summer Camp*, ki se je bodo naslednji teden udeležili nekateri študentje videmske univerze in člani Kluba tolminskih študentov.

V nedeljo se bo z nizom *Hard Core Night* ob 17. uri začel zadnji dan glasbenega festivala. Na svoj račun bodo prišli predvsem ljubitelji *punk* in *hard core* glasbe, na odru pa se bo zvrstilo kar šest skupin: Screaming Whores, Misery for a living, Minoranza di uno, Definite, Name Means Nothing in belgijski bend Les Slugs. Na prizorišču bo deloval dobro založen kiosk, organizatorji pa so sredi parka uredili tudi »zeleno plažo«, ki bo nudila nekaj osvežitve med vročimi julijskimi večeri. (av)

Tečaj za posrednike

Goriška zveza Confcommercio zbira prijave za tečaj za nepremičninske posrednike. Trajal bo 120 ur, potekal pa bo na sedežu zveze v Ulici Locchi 14/1 od 21. septembra do 21. decembra. Tečajniki bodo ob zaključku prejeli potrdilo, s katerim lahko podajo izpit za nepremičninske posrednike; informacije na naslov formazione@confcommercio-gorizia.it, tel. 0481-582825, 0481-582811. (av)

Nova turistična karta

V Hotelu - Restavraciji Pahor v Jamljah bodo nočjo predstavili turistično-pohodniško karto, ki so jo sami uresničili. Na njej so prikazane zgodovinsko-naravoslovne poti po prizoriščih prve svetovne vojne; obenem omogoča ogled naravnih zakladov goriškega Krasa. O tem novem pripomočku za promocijo krajevnih znamenitosti bodo spregovorili pobudniki Ivan Pahor, Alfio Scarpa in Mitja Juren. Predstavitve turistične karte bo spremljal priložnostni degustacijski meni (40 evrov na osebo, rezervacije na tel. 0481-410121).

Srednjeveški Gradež

V Gradežu se bodo jutri zvečer na prireditvi »Manzo Nfiocao« spomnili leta 1162, ko je oglejski patriarh zasedel otok, beneški dož pa ga je nato ponovno osvobodil. Sprevod ljudi v srednjeveških oblačilih se bo začel ob 21. uri pri pristanišču Mandracchio, nadaljeval se bo po Drevoredu Alighieri, medtem ko bo osrednja prireditev ob 21.30 na trgu Biagio Marin. (av)

Še zadnji voden ogled

V prostorih državne knjižnice v Gorici bo danes ob 18. uri še zadnji voden ogled fotografske razstave »Dolgo stoletje«. Odprta bo do 31. julija.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.30 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 18.10 dokumentarec Danteja Spinottija »Inchiesta in Carnia«; 20.10 - 22.00 »Spy«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.20 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Spy«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«.

Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.00 - 22.10 »Suite francese«.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za šolsko leto 2015-16 na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtega ob 11. do 13. ure; informacije po tel. 0481-531508, e-pošta: gorica@glasbenamatica.org.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015:

DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdobi do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisaprajvljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

Izleti

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benčije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borznji trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih; prijave na tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo).

SPDG prireja od 29. do 31. avgusta trekking v Dolomite, skupina Catinaccio. Prijave (zaradi rezervacije prenočišča) do 25. julija po tel. 331-7059216. Hoje predvidoma od 5 do 6 ur dnevno.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA prireajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje v trgovini pri Milu (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika z izletom v Pesariis, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri v soboto, 1. avgusta, s trga Medaglie d'oro-z Goriščka, nato s postanki pri vagi pri pevmskem mostu, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Jamelj, Doberdoba in s postanki

na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost. Prostih je še nekaj mest, informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.); na račun 20 evrov.

Obvestila

OBČINA SOVODNJE bo začasno zaposlila dve osebi, ki bosta pomagali osebju različnih občinskih uradov pri katalogizaciji, urejanju arhivov ipd. Projekt bo trajal 52 tednov, delovni čas bo 36 ur tedensko. Namenjen je osebam v dopolnilni blagajni ali vključenim v program mobilnosti po zakonu 223/91 ter delavcem s posebnim denarnim nadomestilom za brezposelnost (gradbeništvo). Kandidature zbirajo v uradu za zaposlovanje v Ul. Alfieri 34 v Gorici med 9.30 in 12.30 do 30. julija.

Prireditve

V ROMANSU: »MAGIČNI POLETNI VEČERIK« bodo potekali 24., 26. in 27. julija v hiši Candussi - Pasiani na Trgu Garibaldi 11. Danes, 24. julija, ob 21. uri koncert skupine Radio Zastava.

POLETNE PRIREDITVE V TRŽIČU: pod pokritim šotorom v Ul. S. Ambrogio bodo danes, 24. julija, ob 18.30 brezplačni treningi borilnih veščin, ki jih ponuja Mma Friuli Fight team (ponovitvi 31. julija ter 7. avgusta) in ob 20.45 koncert balkanske glasbe »Musiche de confun«, nastopa trio Lorenzo Marcolina (klarinet), Romano Todesco (harmonika) in Ermes Gherardini (tolkala).

PRAZNIK SV. ANE V PEVMI bo potekal do 26. julija v športno-kulturnem središču: danes, 24. julija, ob 19. uri odprtje razstave »Vojna je uničila vse ... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«, nastop MPZ Štmaver in glasbene skupine Kitare za dušo KD Slavec iz Solkana, ob 21. uri ples s skupino Pikapolonica, gost skupina The 22 Top; v soboto, 25. julija, ob

20.30 ples z ansamblom Happy Day; v nedeljo, 26. julija, ob 9. uri maša s procesijo, ob 11. uri razstava, ogled slik in nagrajevanje natečaja »V domačem vrtu cvetijo ...«.

V DOBERDOBU prireja društvo Dob dvodnevni praznik: danes, 24. julija, ob 17.30 bo v občinskem parku otroški kotichek, ob 18. uri ples zumba kids, ob 19. uri bo Martina Šolc vodila ex-tempore, ob 20. uri bo turnir v metu na tri točke »Bombasket« (vpisovanje od 19. dalje), ob 21. uri ples s Kraškimi Ovčarji. V soboto, 25. julija, ob 20. uri bo na nogometnem igrišču koncert Vaškega tria v Flaški (Aleš in Mihael Lavrenčič ter Jari Jarc), ob 21. uri nogometna tekma Merkeduči - Grediščani (nogometaši se bodo zbrali na igrišču ob 19.30), sledila bo tombola.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi v ponedeljek, 27. julija, ob 18. uri na predavanje zdravnice Irene Tavčar o srčnih boleznih, ki bo v Tumovi dvorani v KB Centru, Korzo Verdi 51, v Gorici.

Pogrebi

DANES V MOŠU: 10.00, Onorina Puia por. Petruz (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V ZAGRAJU: 9.50, Alfiero Forte iz hiše žalosti na Trgu Mazzini 7 v cerkvi ob 10.00, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 8.50, Maria Fernanda Da Silva Ribeiro vd. Perazza iz bolnišnice v kapelo pokopališča ob 9.00 in na pokopališču; 11.20, Doris Włodkowski por. Verona s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja ob 11.30 in na pokopališču.

DANES V ŠTARANCANU: 10.00, Luciana Brigante por. Battistuta (iz tržiške bolnišnice ob 9.50) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

DANES V TURJAKU: 10.00, Nerina Minin vd. Spanghero (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU: 11.30, Valneo Zimolo (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Hrvaški odvzeli točko

ZAGREB - Uefa je Hrvaško kaznovala z odvzemom točke v kvalifikacijah za Euro 2016. Vzrok je kljukasti križ na zelenici splitskega Poljuda med tekmo Hrvaška - Italija, ki je bila na sporedu 12. junija. Hrvaška kljub odvzemu točke ostaja vodilna v skupini H s 13 točkami, 12 jih ima Italija, 10 Norveška, osem Bolgarija, štiri Azerbajdžan in eno Malta. Na EP 2016 se bodo uvrstile prvo- in drugouvrščene ekipe iz vsake skupine ter najboljša tretjevrščena. Preostale tretjevrščene reprezentance bodo igrale dodatne kvalifikacije.

Krhin za Granado

LJUBLJANA - Reneju Krhinu je Jose Mourinho napovedoval veliko kariero. A se njegova napoved (še) ni uresničila. Po osmih letih pod lastništvom milanskega Interja se Krhin seli k španškemu prvotlaču Granadi, v Španiji pa je igral tudi že v drugi polovici minule sezone, ko je bil posojen Cordobi. Granada je Interju plačala 1,3 milijona evrov odškodnine. Petindvajsetletni vezist, ki je podpisal pogodbo do junija 2019, je v članski karieri sicer ob naštetih klubih igral še za Bologno.

KOŠARKA - Italija na EP z najmočnejšo zasedbo zadnjih let

Igrati bo treba »moško«

Pietro Aradori, Andrea Bargnani, Marco Belinelli, Riccardo Cervi, Andrea Cinciarini, Marco Cusin, Luigi Datome, Amedeo Della Valle, Danilo Gallinari, Alessandro Gentile, Daniel Hackett, Nicolò Melli, Davide Pascolo, Giuseppe Poeta, Achille Polonara, Luca Vitali. Ta je seznan igralcev, ki jih je selektor Simone Pianigiani vpoklical na priprave italijanske reprezentance za letošnje evropsko prvenstvo v košarki. Imena si ve-lja zapomniti, saj je verjetno na papirju najmočnejša zasedba Italije v zadnjih letih. Z razliko od npr. slovenske ali kak-ke druge reprezentance, lahko Pianigiani tokrat razpolaga z najboljšimi igralci, ki jih je mogoče najti na italijanskem polotoku.

Prav zaradi tega so pričakovanja javnosti velika, saj Italija že vrsto let ne dosega nikakršnih rezultatov na član-skih mednarodnih prizoriščih. Italijani so kolajno na velikih tekmovanjih zad-njič osvojili leta 2004, ko so bili na OI v Atenah srebrni, leto pred tem pa so osvojili bron na EP na Švedskem. Po le-tu 2004 pa le tema, oz. gre zabeležiti de-ve-to mesto na SP 2006, deveto mesto na EP 2007, sedemnajsto mesto na EP 2011 in osmo mesto na EP 2013 v Slo-veniji, medtem ko na zadnjih dveh sve-tovnih prvenstvih Italija sploh ni na-stopila, kot tudi na Olimpijadah ne. Prav zaradi tega marsikdo meni – ali, bolje rečeno, upa -, da bo evropsko prvenstvo 2015 prizorišče italijanske »revanše«.

Pot pa bo vse prej kot lahka in te-ga se odlično zaveda selektor Simone Pianigiani. Ta je napovedal, da se bodo morali igralci privaditi na mnogo bolj »moško« oz. grobo igro, ki je značilna za druga evropska prvenstva. Italijani pa se bodo letos končno predstavili v po-polni postavi, in sicer z vsemi tremi NBA-jevci (Marco Belinelli, Danilo Gallinari in Andrea Bargnani), ki se bo-do sicer ekipo pridružili z desetdnevno zamudo zaradi posebnega pravila NBA-FIBA, ki omejuje število treningov pro-fesionalcev v ligi NBA. Od samega začetka pa je v ekipi sedaj že bivši igralec ameriške profesionalne lige, ki je pred kratkim podpisal pogodbo pri Fenerbahceju, kapetan Gigi Datome, verjet-no duhovni vodja ekipe. Po lanskim afe-ri se v reprezentanco vrača Daniel Hackett, ki sicer na predstavitvi ekipe ni želel dajati izjave, videsno vloga pa lah-ko zagotovo odigra Alessandro Gentile. Svoj doprinos bodo lahko prispeva-li tudi Aradori ter mlajši Polonara, Mel-li in Cervi, s tem da bo moral selektor Pianigiani črtati še 4 imena z zgoraj na-vedenega seznama. Poleg igralcev so v ponedeljek predstavili tudi nov sponzor italijanske reprezentance, ki je najbolj prodajana blagovna znamka testenin po svetu Barilla. Prvi del priprav italijan-ske reprezentance bo potekal v Folgari-ji in v Trentu, kjer bo od 30. julija do 1. avgusta potekal turnir Trentino Bas-ket Cup. Nato se bodo priprave nade-jevale v Trstu, od 14. do 16. avgusta pa se bodo varovanci trenerja Pianigiani-ja udeležili turnirja v Gruziji. Za naše košarkarske sladokusce bo druga polo-

Marco Belinelli bo igral tudi na letošnjem EP, tokrat pa bodo v ekipi tudi vsi drugi Italijani, ki nastopajo v NBA ligi

FOTODAMJ@N

vica avgusta zelo zanimiva, saj bo od 21. do 23. avgusta v Kopru na sporedu tur-nir, na katerem bodo nastopile poleg Italije še Finska, Ukrajina in Slovenija. Od 28. do 30. avgusta pa bo Trst gostil četverboj, ki se ga bodo udeležile Ita-lija, Gruzija, Michigan State in Rusija. Te bodo tudi zadnje od 9 prijateljskih tekem, ki jih bo italijanska reprezen-tanca odigrala v 16 dneh. Nato se bo Ita-lija odpravila v Berlin, kjer jo čaka je-klena predtekmovalna skupina, v kate-

ri se bo pomerila s Turčijo, Španijo, Nemčijo, Srbijo in Islandijo. Napredu-jejo prve štiri ekipe, Italijo pa čaka ze-lo težka naloga, saj bodo Belinelli in soi-gralci pod velikim pritiskom. Tudi če ne bo odličja, dobra uvrstitev na letošnjem EP lahko pomeni uvrstitev na OI v Riu 2016. »Azzurri« pa so na olimpijskih igrah zadnjič nastopili leta 2004, ko so osvojili srebrno kolajno. Italijanski na-vijači so torej upravičeno lačni uspehov.

Albert Voncina

JADRANJE - Svetovno prvenstvo 420 na Japonskem

V zlati skupini

Omarijeva in Russo Cirillova vsak dan boljši na lestvici - Mešana posadka Omari/Fedel na 43. mestu

Jadralki posadke TPK Sirena in SVBG Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo, ki tekmujejo pod zastavo TPK Sirena, sta se na svetovnem prvenstvu v razredu 420 na Japonskem v noči na četrtek uvrstili v zlato skupino, v njej pa se po uvrstitvah na 5. in 11. mestu nezadržno vzpenjata proti vrhu. Pred sklepniima dnevnima sta namreč na 9. mestu prehiteli drugo italijansko po-sadko, ki jo sestavljata Sofia Giondi in Giu-lia Gatta. Po osteni trenerja Matjaža Anto-naza, ki njune nastrope spremlja od doma, se lahko teoretsko še vmešata v boj za bro-nasto odličje, zlato je najbrž oddano Špan-kama Marti Garrido in Marii Jesus Davila, na drugem mestu sta trenutno Japonki, na tretjem pa Francozinji.

Čeprav sta Carlotta in Francesca bran-likli naslova svetovnih prvakini, si njun tre-ner za letos ni obetal ponovitve lanskega izjemnega uspeha v nemškem Travemun-deju. »Zaradi mature oziroma univerze ni-sta trenirali po načrtih. Uvrstitev med de-set najboljših bi bil zato že dober uspeh,« je povedal. Na SP nastopa 60 posadk.

Na poti k še boljšemu končnemu rezultatu se jadralkama slovenskega dru-štva iz Barkovelj postavlja tudi vremen-ska napoved. Prizorišče svetovnega

prvenstva, regatno polje v zalivu Karat-suja, naj bi namreč najkasneje čez dva dni »obiskal« tajfun, tako da Antonaz dvo-mi, da bo organizatorjem uspelo spravi-ti pod streho vseh preostalih pet predvi-denih regat. »Se pa razmere na Japon-skem spreminjajo iz ure v uro. Zdaj piha malo vetra, nato ga je dosti, dežuje ali pa pripeka sonce,« je povedal.

Na Japonskem tekmuje v moški konkurenci še ena posadka TPŠK Sire-

na. Sestavljata jo Matteo Omari in Ceci-lia Fedel. Po osmih regatah zasedata skupno 43. mesto. Nekaj časa je kazalo, da bi se lahko uvrstila v zlato skupino, kar bi bilo zanju odličen rezultat, nato je na regatnem polju začelo močnejše pihati, kar je za mešano posadko fanta in dekleta velik hendikep, tako da sta pristala v sre-brni skupini. Vendar je to, kar sta poka-zala doslej, že zelo dobro. V moški kon-kurenci nastopa 72. posadk.

KOLESARSTVO

Tour: Bardet najbolj vešč pri spustih

GRENOBLE - Francoz Romain Bardet je v 18. etapi kolesarske dirke po Franciji, podobno kot na junijski dirki Cri-terium du Dauphine, izkoristil svoje ve-ščine pri spustih. Prav na spustu s pred-zadnjega vzpona na Col du Glandon je namreč napadel ubežno skupino in si pri-kolesaril toliko prednosti, da jo je lahko zadržal tudi na zadnjem, kratkem (3,4 km), a slikovitem vzponu s številnimi ser-pentinami na Lacets de Montvernier in v preostalih desetih kilometrih do cilja.

Čeprav se je zvrstilo nekaj napadov na Frooma, poskusil je predvsem Španec Alberto Contador, pa Britančevo skupno vodstvo ni bilo v kakšnih resnih težavah. Vrstni red med najboljšo deseterico se kljub razgibani trasi ni spremenil, le več-rajšnji zmagovalc se je prebil na 10. me-sto, od koder je izrinil rojaka Warrena Barguila.

Za tekmovalci je tako še ena alpska etapa, ki je postregla s sedmimi katego-riziranimi vzponi. Že v danes pa jih čaka najtežja etapa, na 138 kilometrih med Saint-Jean-de-Maurienom in Les Sy-bellesom bo kar 61,5 kilometrov na vzponih.

Papi bo igral skupaj z Manijem

V odbojkarški superligi se je končal prestopni rok, skoraj popolno podobo pa je dobila tudi Copra Piacenza, v katero je preteklo nedeljo uradno prestopil tudi Lo-ris Manià. Kot je v pogovoru za naš dnev-nik napovedal Števerjanec, se je zadnji hip s Piacenzo dogovoril tudi legendarni Sa-muele Papi, ki pa naj bi mu trener Giu-liani - pri 42 letih - namenil le vlogo re-zerve. Začetno postavo moštva bodo, po-leg slovenskega odbojkarja, najbrž sestav-ljali še podajalec Coscione, krilna tolka-ča Zlatanov in Madžar Veres (na začet-ku kariere je igral tudi v Trstu), centra Pa-triarca in Kohut, vloga korektorja pa še ni določena, kajti veteran Alessandro Fei, kot kaže, ostaja v Macerati (Civitanova).

Tudi v prihodnji sezoni bo v Italiji igralo več drugih Slovencev. Tina Urna-ut je poskrbel za enega najodmevnejših prestopov v ligi s tem, da bo odslej tolkač prvaka iz Trenta, Klemen Čebulj ps se je iz Ravenne preselil v vsekakor bolj »ugled-no« Macerato, kjer bosta njegova soi-gralca tudi Kubanec Juantorena in Paro-di, ki mu bosta najbrž zaprla pot v začet-no postavo. Alen Šket je Molfetot zame-njal za Latino, prejšnje Maniajevo moštvo. Mitja Gasparini, eden najboljših korek-torjev lanske sezone v Italiji, pa je odšel v Francijo k Paris Volleyju. Skratka, klub so zamenjali prav vsi Slovenci. Prvenstvo se bo začelo 25. oktobra.

PLAVANJE - S tekmovanji v skokih v vodo in daljinskem plavanju se v Kaza-nu začelna plavalna SP. Plavalci bodo na vrsti od 2. avgusta.

Obvestila

AŠZ JADRAN sklicuje v petek, 31. julija, izredni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30. Dnevni red: izvolitev novega odbora in razno.

ŠŠKD TIMAVA, v sodelovanju z Jusom Medjevas, bo v soboto, 25. julija, ob 16. uri uradno otvorilo malonogometno igrišče s prezerno traku in uvodno otvoritveno tekmo med domačini. Sledil bo nogometni rodeo s četverbojem prijateljev društva Timava in žensko nogometno tekmo. Do večera se bodo ob igrišču zvrstile še spremljevalne dejavnosti s turnirjem v briškoli in mori ter z glasbo in družabnostjo. Toplo vabljeni! Info na tel. 338-9050189 (Simon).

KRIŽANKA - naš pesnik

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10
11						12				
13						14				
15							16			
17				18	19	20				
			21						22	23
24	25	26						27		
28					29		30			
31				32		33				34
35						36				
37						38				

Če boš pravilno rešil križanko, boš v njej dobil ime in priimek našega pesnika, ki je med drugim leta 1982 prejel nagrado Prešernovega sklada za pesniško zbirko Tretje oko.

VODORAVNO: 1. udarec z jezikom ob nebo v ustih; 6. palček; 11. miši podoben sesalec; 12. prijeten vonj; 13. najsvetlejša zvezda v ozvezdju Orla; 14. špansko pristanišče, ki spominja na Krištofa Kolumba; 15. posoda za tekočine; 16. slovenski slikar stripov (Edi); 17. liho število; 18. duri; 21. omlatena žitna stebila; 22. na vrhu klanca; 24. kraj, kjer se ustavljajo javna prevozna sredstva; 27. Talisova pijača; 28. slovenska pisateljica Karlin; 29. puljska znamenitost; 31. tvegana napoved; 33. film Franka Marshalla; 35. ime našega pesnika na sliki; 36. japonska znamka fotoaparatorov; 37. mesto v grški pokrajini Epir; 38. italijanski pesnik (Torquato).

NAVPIČNO: 1. krilo poslopja; 2. frankovsko - rimski cesar; 3. nekdanji italijanski nogometaš (Alberigo); 4. pripadnik naroda z obale Kaspijskega morja; 5. obmejna stražarnica; 6. preja iz česanih odpadnih vlaken; 7. strnjena kri; 8. deska s kotalkami; 9. rimski bog ljubezni; 10. ženin ali možev oče; 19. brezpravna množica; 20. repasti ščir; 21. oblika delavskega boja, štrajk; 22. priimek našega pesnika na sliki; 23. kemijski znak za lantan; 24. skupina domačih živali iste vrste; 25. žrtvenik; 26. angleški pesnik (Christopher); 27. vrsta kalcedona; 30. ameriški filmski režiser Kazan; 32. starost brez soglasnikov; 34. Brian, angleški glasbenik. (lako)

MALA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6
7					
8					
9				10	
11			12		
13					

VODORAVNO: 1. naša vas v tržaški občini, pri Kontovelu; 7. ženska oseba iz opere Giacoma Rossinija Seviljski brivec; 8. polž brez hišice, siv do sivo rdečkast goli polž; 9. katran, stranski proizvod pri destilaciji premoga, lesa; 10. sredi pečine; 11. nekdanji svobodno voljeni vrhovni kozaški poveljnik; 13. Milič, podpredsednica navijaškega društva Cheerdance Millenium.

NAVPIČNO: 1. okrasni obroček; 2. okenska navojnica; 3. italijanska filmska igralka in plesalka (Wanda); 4. mamin ljubljeneč; 5. znak za enakost; 6. francoska filmska igralka, danskega rodu (Anna); 12. začetnici sovjetskega šahovskega vele mojstra Talja. (lako)

SLIKOVNA KRIŽANKA - naš nezpozabni novinar in raziskovalec

				SESTAVIL LAKO	KUHINJSKA POSODA	SVEČANOST OB POKOPU	RISTO SAVIN	DEL MOLEKULE	SREBRNO BELA, ZELO TRDA KOVINA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ŽENSKA ZAPOSLENA V OBČINSKEM PODJETJU	ŠESTI MESEC V JUDOVSKEM KOLEDARJU	EDEN OD BRIONSKIH OTOKOV	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC PACINO	HINAVEC, ODVRATNEŽ		GOJITELJ SOBNIH RIBIC ALI RASTLIN	SAMUEL ADAMS
				MORSKA RIBA, KI ŽIVI V SEVERNIH MORJIH						KONJENIK, VITEZ						VRHUNSKI ŠPORTNIK SL. PREVA-JALKA OBLAK		
				DELI SKELETA						SUŽNJA V HAREMU SHAKESPEAROV JUNAK								
				OLIVER GOLDSMITH			OSMAN, TUREK VEĐENJE (ZASTAR.)							DEL VODOVODA				PRISTOJBINA, KOLKOVINA
				GLEDALIŠKI STROKOV-NJAK										LETNI GOZDNI POSEK SREČKO KOSOVEŁ				
				REKA V KALIFORNIJI NOETOVA BARKA				REKA V ANGLIJI KOS SUKANCA				GLAVNO MESTO ERITREJE TROBILO, ROG						
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	KDOR SE SLEPO ŽENE K CILJU	STARI GERMANI	MESTECE PRI CUNEU ITAL. RADIO-TELEVIZIJA			MORSKA DEJAVNOST PREDSEDNICA SPDT PERTOT								AM. PEVKA (DIANA) NEMŠKI IGRALEC (KLAUS)				
EGIPTOVSKI KRALJ					NEKDANJI HRVAŠKI BOKSAR PARLOV BRIGA, SKRB					REZEK GLAS RAZVOJNA STOPNJA						KONICA, VRH NEODLOČEN IZID V ŠAHU		
AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA V ZDA							JAVOR (LAT.)	SOKRATOVA ŽENA ŠVICARSKI REFORMATOR									SVETA PODOBA V PRAVO-SLAVJU	
NEMŠKA NIKALNICA					PALESTINSKI VODITELJ RUSKO - AMERIŠKI KIPAR						VERDIJEVA OPERA ODPRTA POŠKODBA							OBER
ACE MERMOLJA			OTROŠKA ZABAVA KRALJEVA IGRA						UMETNIK ALI CIRKUŠKI IGRALEC MI, VI ...								KOFI ANAN ZDRAVILO	
ŽENINA ALI MOŽEVA MAMA					OKOREN ČLOVEK ALEŠ DOKTORIČ							HELMUT KOHL ANDREJ KOSIČ				PREGANJANJE DIVJADI AVTOMOBIL. OZNAKA REKE		
HRVAŠKI NAFTNI KONCERN				IZDELKI IZ TEŽKE KOVINE RDEČE BARVE									NAŠA ATLETINJA "AZZURRA" TAVČAR					
SLOVENSKA UGANKARSKA REVIIJA				SLAVILNA PESEM			PRIPIRAVA ZA ZLIVANJE TEKOČINE							PRVI MITOLOŠKI LETALEC				

SLOVARČEK - ADAR = mesec v judovskem koledarju • EEL = reka v Kaliforniji • FAREL = cerkveni reformator v francoski Švici (Guillaume) • GABO = rusko - ameriški kipar (Naum) • VANGA = brionski otok

REŠITVE. Križanka, vodoravno: 1. tlesk, 6. škrt, 11. rojka, 12. aroma, 13. Atair, 14. Palos, 15. kanta, 16. Škrt, 17. tri, 18. vrata, 21. slama, 22. kl, 24. postaja, 27. Ora, 28. Alma, 29. arena, 31. stava, 33. Alive, 35. Marko, 36. Nilon, 37. Arta, 38. Tasso; na sliki: Marko Kravos. Mala križanka, vodoravno: 1. Prosek, 7. Rosina, 8. slinar, 9. ter, 10. či, 11. ataman, 13. Nastja. Slikovna križanka, vodoravno: sprat, kaval, as, kosti, odaliska, O. G., Otoman, cev, dramaturg, etat, Eel, Nen, Asmara, Albin, lak, K. E., I. K., Bra, ribolov, Ross, Faruk, Mate, krlik, rta, Alabama, Ksantipa, nein, Arafat, Ernani, A. M., Igrica, artist, K. A., tašča, neroda, H. K., lov, INA, bakrenina, Irena, KIH, oda, Ijak, Ikar, na sliki: Albin Bubnič.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Gli italiani hanno sempre ragione **23.40** Taormina Film Fest

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.15** Nad.: Il tocco di un angelo **7.00** Serija: Le sorelle McLeod **8.25** Serija: Il nostro amico Charly **9.55** 13.30 Rubrika **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.50, 18.15, 20.30, 23.35 Dnevnik in vreme **14.05** Film: Fuga dal passato (krim.) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: I nostri cari vicini **21.05** LOL **21.15** Serija: Body of Proof

RAI3

6.30 Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.20** Film: Ercole contro i figli del sole (pust.) **10.50** Disney Classic Cartoons **11.55** 14.00, 18.55, 23.25 Dnevnik in vreme **12.15** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** Rubrika **15.20** Kolesarstvo: Tour de France 2015, 19. etapa **17.15** Tour Replay **18.00** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.10** Serija: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Una mamma imperfetta **20.40** Nad.: Un posto al sole **21.15** La grande storia **0.05** Radici – L'altra faccia dell'immigrazione

RAI4

12.20 19.35 Once Upon a Time **13.10** 19.25 Rai Player **13.15** Kyle XY **14.05** The Collector **14.55** Robin Hood **15.45** The Lost World **16.35** Warehouse 13 **17.15** Novice **17.20** Film: Legend of the Tsunami Warrior (pust.) **20.25** Star Trek: Next Generation

21.15 Film: Il labirinto del fauno (fant.)
23.20 Film: Ring 0 – The Birthday (horor)

RAI5

14.15 La Terra vista dal cielo **15.15** Wild Medioriente **16.15** Cinque buoni motivi **16.20** I buongustai dell'arte **17.25** I predatori dell'arte perduta **18.10** Novice **18.15** 20.45 Memo – Teatro l'agente culturale **18.45** This is Opera **19.40** Wislawa Szymborska – La fine e l'inizio **20.35** Rai Player **21.15** TuttoDante **22.40** Dok. film: Vacanza in Val Trebbia **23.30** Dok.: Get Up, Stand Up – Say It Loud

RAI MOVIE

13.50 17.35 Rai Player **14.00** Film: Trust (triler, '10, i. C. Owen) **15.45** Film: Terza generazione (dram.) **17.30** Novice **17.45** Film: L'incredibile avventura (pust.) **19.25** Film: Un sorriso, uno schiaffo, un bacio in bocca (kom., It., '76)

21.15 Film: Fuori controllo (triler, '10, i. M. Gibson) **23.15** Film: La città proibita (pust.)

RAI PREMIUM

10.55 Nad.: Un posto al sole **11.55** 19.25 Nad.: Terra Nostra **12.45** 19.20 Rai Player **12.50** Nad.: La baronessa di Carini **13.40** The Cooking Show – Il mondo in un piatto **14.10** 22.55 Nad.: Brothers and Sisters **14.55** Anica – Appuntamento al cinema **15.00** Nad.: Occhio di falco **16.45** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.30** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Ho sposato uno sbirro **21.20** Nad.: Come quando fuori piove

RETE4

6.40 Serija: Magnum, P.I. **7.40** Nad.: Kojak **9.15** Nad.: Bandolera **9.45** Ricette all'italiana **10.30** 20.30 Dalla vostra parte **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Film: Perry Mason – Arringa finale (triler) **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.10** Film: Rollercoaster – Il grande brivido (krim.) **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Il secondo tragico Fantozzi (kom., It., '76)

23.45 Film: Il Bounty (pust., '84, i. A. Hopkins)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Film: Tre amiche contro tutti (kom.) **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.45** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.10** Film: Una famiglia in eredità (dram.) **18.00** Nad.: Solo per amore **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint - Estate **21.10** Segreti e delitti

ITALIA1

6.55 Serija: The Middle **7.20** Risanke in otoške oddaje **8.10** Serija: Super Car **10.10** Nad.: Smallville **11.10** Serija: Chuck **12.10** Giffoni Festival Carpe Diem **12.25** 18.30 Dnevnika in vreme **13.00** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad! **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nan.: Due uomini e mezzo **16.20** Nan.: Camera Caffè **16.30** Serija: Royal Pains **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Serija: The Night Shift

IRIS

13.15 Film: Tutta colpa del paradiso (kom.) **15.20** Film: Totò contro Maciste (kom.) **17.25** Film: Il pirata del diavolo (pust.) **19.05** 23.00 Giffoni Festival **19.15** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Bangkok Dangerous – Il codice dell'assassino (akk., '08, i. N. Cage) **23.05** Film: Tai-pan (pust.)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Navarro **16.20** Serija: Ironside **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.30** In onda **21.10** Il meglio del Paese delle meraviglie **23.30** Special Guest

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.00** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Serija: Crossing Jordan **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Serija: Josephine, ange gardien

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **21.00** Voci in piazza

LAEFFE

11.25 20.10 Bourdain: Cucine segrete **13.10** 19.00 Il cuoco vagabondo **15.10** Il re dello street food **16.10** Silvia, pepe quanto basta **17.05** Jamie: Menù in 15 minuti **20.00** Novice **21.05** Film: Scoprendo Forrester (dram., '00, r. G. Van Sant, i. S. Connery) **23.30** Film: The Pusher (triler, '04, i. D. Craig)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Case in rendita **18.15** Fratelli in affari **19.15** House of Gag **20.15** Duck Dynasty: buzzurri e bizzarri **21.10** Quattro matrimoni in Italia

DMAX

12.30 19.30 Banco dei pugni **13.20** 20.20 Recupero crediti **14.10** Come andrà a finire? **15.05** Cacciatori di fantasmi **15.55** Matto da pescare **16.50** A mani nude della palude **17.45** Affari a quattro ruote **18.35** Fuori di veranda **21.10** Alaska: pesca in alto mare **22.00** Airplane Repo: operazione recupero **22.55** Cacciatori di tornado **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

5.50 16.25, 22.45 Poletna scena **6.15** Odmevi **7.00** Najboljše jutro **9.05** Kviz: Vem! **9.50** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.25** Slovenski pozdrav **12.00** Sam Sebastian: Šesti čut **12.20** 10 domačih **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.00 Otroški program: OP! **17.30** Nad.: Presneto štirinajsto **17.55** Novice **18.20** Nad.: Vrtičkarji **19.30** Slovenska kronika **20.00** Ansambel Smeh, 2. del **21.20** Pogovor s predsednikom ruske vlade Dimitrijem Medvedjevem **22.00** Odmevi **23.15** Polnočni klub

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.35** Moja soba **9.00** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **9.25** 19.10 Točka **10.10** Najboljše jutro **12.35** Mozartine **13.15** Dok. odd.: Dragocena mokrišča **13.50** Slovenski utrinki **14.20** Platforma **14.50** Nan.: Začnimo znova **15.30** Kolesarstvo: dirka po Franciji, vključitev v prenos **18.05** Zvezdana **18.40** Dok. odd.: Če bomo imeli srečo, bomo vsi stari **20.00** Dok. odd.: Vojna svetov **20.55** Nan.: Starši v manjšini **21.25** Nad.: INXS – Glasba in prijateljstvo **22.15** Film: Blaznost (krim., '72, r. A. Hitchcock)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Film: Dogodivščine Oliverja Twista (pust.) **16.10** 22.15 Castrocara 2015 **16.40** Nautilus **17.10** Folkest v Kopru **18.00** To bo moj poklic **18.25** Ljudske zgodbe s Krasa **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Potopisi **20.30** Predstava: Če namesto Ostržka... **21.30** Dok.: Združene Države Amerike **22.45** Jadranski Festival

POP TV

7.00 Risanke **8.25** 10.20, 11.30 Tv prodaja **8.40** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.35** Nad.: Greh preteklosti **12.00** Mala pariška kuhinja z Rachel Khoo **12.35** MasterChef Slovenija **14.00** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **15.05** Nad.: Dubrovniška zora **16.00** Nad.: Greh preteklosti **17.00** 18.55, 23.05 Novice

21.00 Film: Zohan je zakon (kom., '08, i. A. Sandler) **23.00** Eurojackpot **23.40** Film: 007 – V službi njenega veličanstva (akk., '69)

VREDNO OGLEDA

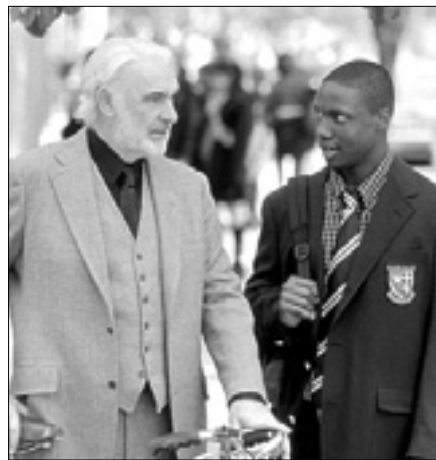
Petek, 24. julija
Laeffe, ob 21.05

Scoprendo
Forrester

ZDA 2000

Režija: Gus Van Sant

Igrajo: Sean Connery, F. Murray Abraham in Anna Paquin

Jamal Wallace je študent v Bronxu, velik ljubitelj literature a tudi igranja košarke. Čisto slučajno spozna Williama Forrestera, ki si je kar nekaj let pred tem prislužil Pulitzerjevo nagrado z edino knjigo, ki jo je pravzaprav objavil. Sivolasi gospod je nato izginil in nihče ni več slišal zanj.

Jamal se po novem z njim srečuje in ko mu ponudi v branje delo, ki ga je napisal, se Forrester naravnost navduši nad talentom temnopoltega študenta. In Jamal je res tako zelo nadarjen, da mu uspe selekcija za vstop v prestižno literarno manhattansko šolo. Njegov novi profesor pa ne verjame, da lahko mladenič iz Bronxa piše tako dobre tekste in vse kaže, da Jamalov podvig ne bo uspel ...

KANAL A

7.00 18.00, 19.45 Svet **7.55** 11.05 Pazi, kamera! **8.40** 12.15 Serija: Vzgoja za začetnike **9.05** Risanke in otroške odd. **10.50** 12.00, 12.45 Tv prodaja **13.15** Film: Mir, ljubezen in nerazumevanje (kom., '11, i. J. Fonda) **15.00** Film: Appaloosa (western, '08) **17.10** Serija: Vohun v nemilosti **18.55** Serija: Mentalist **20.00** Film: Feniksov let (akk.) **22.05** Film: Lažna agencija (kom.) **23.45** Film: Kronika (zř)

PLANET TV

10.55 18.50 Nan.: Prijatelji **11.30** Tv prodaja **12.05** Film: Ona je prava (kom.) **13.55** Nad.: Sulejman Veličastni **16.05** Film: Moje pasje ljubezni (kom.) **17.50** Bognedaj, da bi crknu televizor **19.25** Gordonova vrhunska domača kuhinja **20.00** 22.25 Danes **20.35** Film: Zlatolaska (anim.) **22.40** Nan.: Ujeti pod kupolo **23.30** Nan.: Ray Donovan

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila; 8.10, 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 To je narava; 12.10 Z vrta na mizo; 12.30 Pogovori o jeziku; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val: V studiu Danijel Malalan in Jernej Šček; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, sledi Music box; 17.30 Odprta knjiga: Antonia Arslan: Pristava Škrjančkov – 23. del, sledi Music box; 18.00 Kulturni dogodki, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Kronika; 6.00 Dobro jutro!; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.20 Jutranja zagonetka; 7.45 Primorske novice; 8.00, 17.30 Vreme; 8.05 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebn; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevniki; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Blabla; 19.00 Dnevnik in kronika; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Ari Zona; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Secret Disco; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.05 Vremenska napoved; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00, 21.00 L'argomento; 11.35, 14.35, 19.00, 20.00, 21.30, 23.00 Glasba; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 22.00 Il cammino del Nord; 13.35 Ora musica; 14.00 Pairapappà; 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 E... state frschi; 18.00 Il suono nell'immagine; 19.30 Večerni dnevnik; 22.30 Sonoricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.44
Dolžina dneva 15.05

LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.56 in zatone ob 0.41

NA DANAŠNJI DAN
1951 - Do jutra je v 24 urah predvsem v povodju Sore padlo veliko dežja. V Leskovicah so izmerili 132 mm, v Selcih 111 mm, v Železnikih 99 mm in v Zireh 88 mm padavin.

Po celi deželi bo spremenljivo do oblačno vreme. V hribih bo oblačnost povečana z možnostjo krajevnih padavin, ki bodo tekom dneva zajele tudi nižino in obalo. Popoldne in proti večeru se bo postopoma osvežilo.

Precej jasno bo, dopoldne bo na Primorskem pihala šibka burja. Popoldne in zvečer bo spremenljivo oblačno s krajevnimi nevihtami. Najnižje jutranje temperature bodo od 15 do 21, na Primorskem okoli 24, najvišje dnevne od 28 do 34, na Primorskem do 37 stopinj C.

Jutri bo povsod spremenljivo do oblačno vreme. V hribih bo oblačnost povečana ter po nižinah in ob morju bo predvidoma jasno. Pričakovane so krajevne plohe in nevihte po celi deželi. Ob morju bo pihal zmeren veter z juga. Osvežilo se bo.

Jutri bo spremenljivo oblačno, čez dan se bodo pojavljale krajevne nevihte. Ponekod bo zapihal jugozahodni veter.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.36 najvišje -3 cm, ob 8.23 najnižje -15 cm, ob 15.40 najvišje 26 cm.
Jutri: ob 0.39 najnižje, -13 cm, ob 6.52 najvišje -4 cm, ob 10.02 najnižje -8 cm, ob 16.53 najvišje 26 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 28,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 28
1000 m 25
1500 m 21
2000 m 18
2500 m 13
2864 m 10
UV indeks sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 9 in v gorah 10.

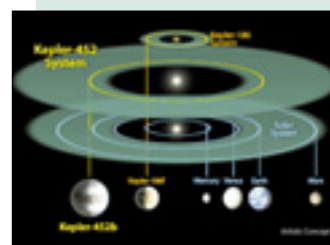

Še trije na vesoljski postaji ISS

BAJKONUR - S skoraj dvomesečno zamudo so trije astronauti prišli na Mednarodno vesoljsko postajo (ISS). Vesoljsko plovilo sojun TMA-17M, na krovu katerega so bili ruski kozmonavt Oleg Kononenko ter astronauta iz ZDA in Japonske, Kjell Lindgren in Kimiya Yui, se je uspešno združilo z ISS, ki je okoli 400 kilometrov nad Zemljo. Kononenko, Lindgren in Yui so pred začetkom poleta v vesolje dejali, da so dobro pripravljeni in se ne bojijo, da bi lahko šlo kaj narobe. Trojica astronautov bo v vesolju 163 dni. Na ISS so se pridružili ruskima kozmonavtom Genadiju Padalki in Mihailu Kornijenkiju ter ameriškem astronautu Scottu Kellyju.

Teleskop odkril Zemlji podoben planet

MIAMI - Ameriška vesoljska agencija Nasa je z vesoljskim teleskopom Kepler odkrila planet, ki je nekoliko večji od Zemlje in na razdalji, na kateri naj bi bilo po ocenah znanstvenikov še možno življenje.

Novoodkriti planet Kepler-452b okoli svoje zvezde kroži na podobni razdalji kot Zemlja okoli Sonca, njegov premer pa je 60 odstotkov večji od Zemljinega. Njegova zvezda je podobno velika kot Sonce in nekoliko svetlejša, le da je 1,5 milijarde let starejša. Znanstveniki ocenjujejo, da bi jim novoodkriti planet, ki je 1400 svetlobnih let oddaljen od Zemlje, zato lahko pomagal ugotoviti, kako bo videti Zemlja v prihodnosti. Če je planet skalnat, kot domnevajo znanstveniki, potem bi lahko zaradi vse bolj vročega Sonca že izparela vsa voda iz njegovih oceanov.

HRVAŠKA - Gasilci, vojaki in prostovoljci se na Pelješcu in Korčuli mučijo že štiri dni

Požara niso še ukrotili

Najpomembneje, da ni bilo človeških žrtev - Evakuirali več deset ljudi - Ugibanja o tem, ali so na delu tudi piromani

ZAGREB - Požari v Dalmaciji pustošijo na Pelješcu že četrty dan, na Korčuli od sobote. V zraku so tudi včeraj gasilska letala, hrvaška vojska pa pomaga pri transportu in razporeditvi več sto gasilcev, ki prihajajo z različnih koncev države, da bi zamenjali utrujene kolege.

V sredo sta bila v prometni nesreči gasilskega vozila lažje poškodovana dva gasilca. Vsi trije požari v dubrovniško-neretvanski županiji - dva na polotoku Pelješcu in eden na otoku Korčuli, so še zmeraj dejavni, je potrdil tiskovni predstavnik županijskega štaba za zaščito in reševanje Goran Cvjetinović. Kot je dodal, dež, ki je v sredo zvečer padel na Pelješcu, gasilcem ni bistveno pomagal.

Hrvaško obrambno ministrstvo je poslalo tri gasilska letala na območje Ponikev na Pelješcu, gori tudi proti naselju Janjina. Na Korčuli je tako kot v prejšnjih dneh najslabše stanje na območju občine Smokvica pri vasi Brne, kjer se je požar približal na sto metrov od hiš. Na tem koncu je tudi vzpostavljena najmočnejša protipožarna obramba.

Na Hrvaškem izpostavljajo, da je najpomembneje, da ni bilo človeških žrtev. Po izbruhu požara na Pelješcu so evakuirali več deset ljudi. V sredo zvečer se je zaradi poškodovane ceste na Pelješcu prevrnila gasilska cisterna, pri čemer sta bila dva gasilca lažje poškodovana.

Hrvaška komercialna Nova TV je v sredo zvečer poročala, da so piloti gasilskih letal obvestili, da naj bi videli piromana, kako je podtaknil ogenj. Informacija ni uradno potrjena. Preiskava o vzrokih velikanskih požarov kot tudi ocenjevanje škode bosta sledila, ko bodo požare pogasili.

Zaenkrat naj bi v požarih na Pelješcu in Korčuli zgorelo več kot tisoč hektarjev površin, večinoma borovega gozda, ter veliko domačih živali, vinogradov, gospodarskih objektov in vozil.

Gasilska akcija na polotoku Pelješec

ANSA

Bo mogoče zdraviti Alzheimerjevo bolezen?

WASHINGTON/LONDON - Eksperimentalno zdravilo ameriškega farmacevta Eli Lilly je upočasnilo učinke Alzheimerjeve bolezni pri tistih bolnikih, pri katerih je bila bolezen še v začetni fazi. To bi lahko bil prvi pomembnejši uspeh v boju proti tej neozdravljivi degenerativni bolezni, strokovnjaki pa so ga sprejeli s previdnim optimizmom.

Odmiranjia možganskih celic pri Alzheimerjevi bolezni za zdaj ne znamo ustaviti. Zdravila, ki so trenutno na voljo, upravljajo zgolj simptome, povezane s spominom, razmišljanjem, govorom in presojo. Klinična raziskava ameriškega farmacevta je pokazala, da so bolniki v prvih stadijih Alzheimerjeve bolezni, ki so jih zdravili z zdravilom solanezumab, v primerjavi s skupinami, ki so prejele placebo, ohranili večino kognitivnih zmognosti.

Podatki, ki jih je Eli Lilly predstavil na mednarodni konferenci združenj za Alzheimerjevo bolezen

v Washingtonu, kažejo, da lahko solanezumab raven napredovanje demence zmanjša za približno tretjino.

Farmacevt bo sedaj nadaljeval klinično študijo in nato prihodnje leto predstavil nove rezultate, ki naj bi prinesli dokončne dokaze o uspešnosti tega protitelesa.

Kot navaja britanski BBC, solanezumab za razliko od dosedanjih zdravil, ki zgolj pomagajo delovati odmirajočim možganskim celicam, napada degenerativne beljakovine, amiloide, ki se pri Alzheimerjevi bolezni nalagajo v možganih. Prav tvorjenje leppljivih amiloidnih plakov med nevroni naj bi poškodovalo in na koncu vodilo v odmiranje možganskih celic.

Če bo solanezumab, ki je dolgo veljal za je dolgo veljal za veliko upanje v raziskavah demence, v prihodnjih dveh letih pri skupaj 2100 bolnikih z zmer-

Avstralija s 7. državo

CANBERRA - Severni teritorij bo do 1. julija 2018 postal sedma zvezna država Avstralije. Avstralski premier Tony Abbott je dal vedeti, da bo zato morda potrebno spremeniti državno zastavo. Pobudo za to, da Severni teritorij, ki ima 244.000 prebivalcev, a obsega široko območje na severu države s prestolnico Darwin, je dal njen premier Adam Giles. To je utemeljil s tem, da njeni prebivalci ne bi smeli biti drugorazredni državljani. Za razliko od šestih zveznih držav - Novi Južni Wales, Queensland, Južna Avstralija, Tasmanija, Viktorija in Zahodna Avstralija - imata dva velika zemeljska teritorija (drugi je teritorij avstralske prestolnice) omejene pravice pri urejanju svojih zadev. Na sedmih manjših teritorijih veljajo samo zvezni zakoni.

Španija z manj brezposlenimi

MADRID - Stopnja brezposelnosti je v Španiji v drugem letošnjem četrtletju občutno upadla, in sicer na 22,37 odstotka. Brez dela je 5,15 milijona ljudi, kar je 295.600 manj kot v prejšnjem četrtletju, je objavil španski statistični urad. Stopnja brezposelnosti v Španiji, ki jo je svetovna finančna in gospodarska kriza leta 2008 pripeljala na rob, je sicer še vedno druga najvišja v območju evra, takoj za Grčijo.

no napredovanim Alzheimerjem, udeleženih v raziskavi, še naprej kazal pozitivne rezultate, bi lahko postal prvo učinkovito zdravilo za upočasnevanje te degenerativne bolezni.

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije za demenco po svetu boleta 36 milijonov ljudi, pri čemer ima večina Alzheimerjevo bolezen. Če v prihodnjih letih ne bo odkritja učinkovitega zdravila, naj bi bolezen do leta 2030 prizadela 65,7 milijona ljudi, do leta 2050 pa že 115,4 milijona ljudi, navaja AFP.

Britanski Financial Times medtem ocenjuje, da bi lahko optimizem, ki je pospremil rezultate raziskav Ely Lilly, doprinesel k občutku, da farmacevtska industrija doživlja preporod. Časnik pri tem navaja nedavne preboje v boju proti boleznim srca, in ku in hepatitisu C ter ocenjuje, da farmacevtska industrija po desetletju inovacijske suše, ki je upočasnila rast tega sektorja, sedaj okrevaja. (STA)